

758.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZVRŠENJU KAZNI ZATVORA, NOVČANE KAZNE I MJERA BEZBJEDNOSTI

("Službeni list Crne Gore", br. 036/15 od 10.07.2015)

Prolašavam Zakon o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na sedmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2015. godini, dana 26. juna 2015. godine.

Broj: 01-626/2

Podgorica, 1. jula 2015. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na sedmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2015. godini, dana 26. juna 2015. godine, donijela je

ZAKON

O IZVRŠENJU KAZNI ZATVORA, NOVČANE KAZNE I MJERA BEZBJEDNOSTI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se izvršenje kazne zatvora, kazne zatvor od četrdeset godina, novčane kazne i mjera bezbjednosti, prava i obaveze zatvorenika, kao i druga pitanja od značaja za izvršenje ovih krivičnih sankcija.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na izvršenje kazne zatvora i novčane kazne izrečenih u prekršajnom postupku, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Izvršenje stranih sudskih odluka

Član 2

Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na izvršenje stranih sudskih odluka u skladu sa zakonom kojim se uređuje međunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Svrha izvršenja

Član 3

Izvršenje sankcija iz člana 1 ovog zakona ima za cilj resocijalizaciju i reintegraciju osuđenog u društvo.

Načelo humanosti

Član 4

Sankcije iz člana 1 ovog zakona izvršavaju se na način kojim se jemči humano postupanje i poštovanje ljudskog dostojanstva svakog pojedinca.

Osuđeni se ne smije podvrgavati bilo kakvom obliku mučenja, zlostavljanja ili ponižavanja, kao i zdravstvenim i naučnim eksperimentima.

Zabrana diskriminacije

Član 5

Zabranjena je diskriminacija osuđenog kome je izrečena sankcija iz člana 1 ovog zakona, po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i po osnovu drugih ličnih svojstava.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. IZVRŠENJE KAZNI ZATVORA

1. Način izvršenja

Nadležnost za izvršenje

Član 7

Kazna zatvora i kazna zatvora od četrdeset godina izvršavaju se u organu uprave nadležnom za izvršenje krivičnih sankcija (u daljem tekstu: Zavod), osim ako je pravosnažnom odlukom suda određeno da se kazna zatvora izvršava u prostorijama u kojima osuđeni stanuje.

Zavod

Član 8

U Zavodu se obavljaju poslovi obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, zdravstvene zaštite, tretmana i reintegracije zatvorenika, stručnih obuka i rada zatvorenika, stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika Zavoda i drugi poslovi od značaja za izvršenje krivičnih sankcija.

Poslove iz stava 1 ovog člana, obavljaju službenici za poslove obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica (u daljem tekstu: službenici obezbjeđenja), zdravstveni radnici, realizatori tretmana, instruktori za rad i stručno osposobljavanje zatvorenika, kao i pedagozi, psiholozi, socijalni radnici i drugi zaposleni.

Zatvor

Član 9

Kazne zatvora i kazna zatvor od četrdeset godina izvršavaju se u organizacionim jedinicama Zavoda (u daljem tekstu: zatvor).

U zavisnosti od nivoa bezbjednosti, vrste programa tretmana i reintegracije, kao i obima ograničenja sloboda i prava osuđenog, kazne iz stava 1 ovog člana, izvršavaju se u prostorijama zatvorenog, poluotvorenog i otvorenog tipa.

Uslove koje moraju da ispunjavaju prostorije iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Prava zatvorenika

Član 10

Zatvorenik ima pravo na zaštitu prava utvrđenih Ustavom, potvrđenim međunarodnim ugovorima, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i ovim zakonom.

Zatvorenik je osuđeni koji je započeo izdržavanje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Zatvorenik ima pravo na sudsku kontrolu akata koji se odnose na njegova prava i obaveze, u skladu sa ovim zakonom.

Uslovi života u zatvoru treba da budu što približniji opštim uslovima života.

Ograničenje prava zatvorenika

Član 11

Zatvoreniku mogu biti ograničena određena prava u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, u mjeri koja odgovara prirodi i sadržini izrečene sankcije i na način kojim se obezbjeđuje poštovanje njegove ličnosti i dostojanstva.

U toku izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, prava zatvorenika na fizički integritet, slobodu, tajnost pošte i telekomunikacija mogu biti ograničena samo u mjeri koja odgovara prirodi i sadržini ovih kazni, u skladu sa ovim zakonom.

Pravo zatvorenika na pritužbu

Član 12

Zatvorenik ima pravo da podnese pritužbu starješini Zavoda, radi zaštite prava i interesa tokom izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Starješina Zavoda dužan je da ispita navode iz pritužbe i donese rješenje, u roku od 15 dana od dana prijema pritužbe. Rješenje se dostavlja zatvoreniku, bez odlaganja.

Nepismenom zatvoreniku Zavod će omogućiti podnošenje pritužbe, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana, zatvorenik ima pravo žalbe organu državne uprave nadležnom za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo), u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

O žalbi iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo odlučuje, u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

Protiv odluke, kao i u slučaju da odluka nije donijeta u roku iz stava 5 ovog člana, može se pokrenuti upravni spor.

Pristupanje izvršenju

Član 13

Kazna zatvora i kazna zatvor od četrdeset godina izvršavaju se nakon što su odluke suda kojima su te kazne izrečene, postale pravosnažne i izvršne i po redosljedu njihovog prijema.

Izuzetno, izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina može započeti i prije pravosnažnosti odluke suda, u slučaju kad je to propisano Zakonikom o krivičnom postupku.

Izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina može se odložiti u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Upućivanje na izvršenje

Član 14

Na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina osuđenog upućuje osnovni sud na čijem području osuđeni ima prebivalište ili boravište.

Sud iz stava 1 ovog člana, dužan je da radi izvršenja kazne iz stava 1 ovog člana, preduzme potrebne radnje odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pravosnažne odluke suda.

Ako je prebivalište ili boravište osuđenog nepoznato, za upućivanje na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina nadležan je sud koji je donio odluku u prvom stepenu.

Ako je odluku u prvom stepenu donio viši sud, za upućivanje na izvršenje kazne iz stava 1 ovog člana nadležan je osnovni sud u sjedištu višeg suda.

Uputni akt

Član 15

Sud iz člana 14 ovog zakona dužan je da pozove osuđenog radi uručenja akta za upućivanje na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina (u daljem tekstu: uputni akt).

Prilikom određivanja dana javljanja na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, sud iz člana 14 ovog zakona dužan je da osuđenom, radi pripreme, ostavi rok od najmanje osam, ali ne duži od 15 dana do početka izvršenja kazne.

Uz uputni akt, sud Zavodu dostavlja prepis presude i izvod iz kaznene evidencije.

Ako osuđeni koji se upućuje na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina ima djecu do navršanih 18 godina života ili se stara o drugim licima, sud iz člana 14 ovog zakona, prije upućivanja osuđenog na

izvršenje kazne, o tome obavještava centar za socijalni rad prema prebivalištu ili boravištu osuđenog (u daljem tekstu: centar za socijalni rad).

Naredba za dovođenje i potjernica

Član 16

Ako se uredno pozvani osuđeni dana određenog u uputnom aktu ne javi radi izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, Zavod o tome, u roku od tri dana, obavještava sud iz člana 14 ovog zakona, koji izdaje naredbu za prinudno dovođenje, koju dostavlja organu uprave nadležnom za poslove policije (u daljem tekstu: policija) da osuđenog prinudno dovede na izvršenje.

Za osuđenog koji se krije ili se nalazi u bjekstvu, sud iz člana 14 ovog zakona donosi naredbu za izdavanje potjernice, koju dostavlja policiji.

Troškovi prinudnog dovođenja iz stava 1 ovog člana, padaju na teret suda, a konačno na teret osuđenog.

Izvršenje kazni zatvora nakon izvršenja mjere bezbjednosti

Član 17

Ukoliko je osuđenom, uz kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina, izrečena mjera bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi, mjera bezbjednosti obavezno liječenje alkoholičara ili mjera bezbjednosti obavezno liječenje narkomana, osuđeni se upućuje na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina nakon izvršenja ovih mjera.

Odlaganje izvršenja

Član 18

Osuđenom koji se nalazi na slobodi može se, na njegov zahtjev, odložiti izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina ako:

- 1) je obolio od teže akutne bolesti ili se njegova hronična bolest pogoršala, a u Zavodu ne postoje uslovi za liječenje ili se nalazi na bolničkom liječenju ili postbolničkom rehabilitacionom tretmanu;
- 2) mu je član uže porodice umro ili je obolio od teže akutne bolesti zbog koje mu je potrebna pomoć i njega drugog lica, a u užoj porodici nema drugih članova koji mogu pružiti potrebnu pomoć ili se ta pomoć ne može pružiti na drugi način;
- 3) je odlaganje potrebno radi izvršenja ili završetka radova izazvanih elementarnom nepogodom ili drugim nesrećnim slučajem, a u užoj porodici nema radno sposobnih članova;
- 4) je odlaganje potrebno zbog završetka njegovog redovnog školovanja ili polaganja ispita;
- 5) je odlaganje potrebno radi završetka započetog posla čijim bi neobavljanjem nastala znatna materijalna šteta;
- 6) su zajedno sa njim, osuđeni na kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina njegov supružnik ili drugi članovi uže porodice ili ako se oni već nalaze na izdržavanju tih kazni, a upućivanjem svih ovih lica na izdržavanje kazne bi bilo ugroženo izdržavanje starih, bolesnih ili maloljetnih članova uže porodice;
- 7) je osuđena žena koja ima dijete mlađe od jedne godine života ili je trudnica.

Izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina može se odložiti:

- u slučaju iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana, dok bolest, bolničko liječenje ili postbolnički rehabilitacioni tretman traje, odnosno dva mjeseca nakon smrti člana uže porodice;
- u slučaju iz stava 1 tač. 3, 4 i 5 ovog člana, najduže dva mjeseca;
- u slučaju iz stava 1 tačka 6 ovog člana, najduže šest mjeseci;
- u slučaju iz stava 1 tačka 7 ovog člana, do navršene jedne godine života djeteta.

U slučaju iz stava 1 tač. 1, 2 i 7 ovog člana, izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina može se odložiti samo na osnovu nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke. Troškovi vještačenja padaju na teret osuđenog.

Članovima uže porodice, u smislu ovog zakona, smatraju se supružnik, djeca, roditelji, brat, sestra, usvojlac i usvojenik.

Zahtjev za odlaganje izvršenja

Član 19

Zahtjev za odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina podnosi se sudu iz člana 14 ovog zakona, u roku od tri dana od dana prijema uputnog akta.

Ako je razlog za odlaganje izvršenja iz člana 18 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, nastao poslije roka iz stava 1 ovog člana, zahtjev za odlaganje izvršenja kazne može se podnijeti do dana kad osuđeni treba da se javi radi izvršenja kazne.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana, rješenjem odlučuje predsjednik suda iz člana 14 ovog zakona, u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva. Primjerak rješenja dostavlja se Zavodu.

U slučaju da je osuđenom ranije bila izrečena kazna rada u javnom interesu, uslovna osuda, uslovna osuda sa zaštitnim nadzorom ili je bio uslovno otpušten sa izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina ili je kaznu zatvora izvršavao u prostorijama za stanovanje, prije donošenja odluke o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, može se zatražiti mišljenje posebne organizacione jedinice Ministarstva (u daljem tekstu: Jedinica za uslovnu slobodu).

Rješenje o odlaganju izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, predsjednik suda iz člana 14 ovog zakona može rješenjem ukinuti ako prestanu razlozi zbog kojih je odlaganje odobreno.

Do donošenja rješenja po zahtjevu za odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, zastaće se sa upućivanjem na izvršenje te kazne.

Žalba na rješenje o odlaganju izvršenja

Član 20

Protiv rješenja iz člana 19 st. 3 i 5 ovog zakona, osuđeni može podnijeti žalbu predsjedniku višeg suda, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Predsjednik višeg suda dužan je da o žalbi iz stava 1 ovog člana odluči, u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

Nakon pravosnažnosti rješenja kojim je odbijen zahtjev za odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, novi zahtjev za odlaganje izvršenja ne odlaže izvršenje tih kazni, osim ako predsjednik suda iz člana 14 ovog zakona ne odluči drukčije.

Odlaganje izvršenja po zahtjevu državnog tužioca

Član 21

Kad državni tužilac zatraži odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, sud iz člana 14 ovog zakona ne poziva osuđenog radi uručjenja uputnog akta, a ako ga je već pozvao, a rok iz člana 15 stav 2 ovog zakona nije istekao, donijeće rješenje o odlaganju izvršenja.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina traje dok državni tužilac ne obavijesti sud iz člana 14 ovog zakona da se može otpočeti sa izvršenjem kazne ili dok ne bude donesena nova odluka suda.

Prijem u zatvor

Član 22

Prilikom javljanja na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina utvrđuje se identitet i zdravstveno stanje osuđenog.

Osuđeni se identifikuje na osnovu lične karte, pasoša ili druge javne isprave iz koje se može utvrditi identitet, uzimanjem otisaka prstiju i dlana, fotografisanjem, utvrđivanjem spoljnih fizičkih karakteristika i uzimanjem mjera tjelesne težine i visine.

U roku od tri dana od kad osuđeni započne sa izdržavanjem kazne, Zavod je dužan da o tome obavijesti sud iz člana 14 ovog zakona, kao i da od centra za socijalni rad zatraži nalaz i mišljenje o socijalno-ekonomskoj situaciji porodice osuđenog.

Matična knjiga i lični dosije

Član 23

Prilikom prijema na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina zatvorenik se upisuje u matičnu knjigu zatvorenika i za njega se obrazuje lični dosije.

U slučaju premještaja zatvorenika u drugi zatvor, dostavlja se i njegov lični dosije.

Obrada podataka iz matične knjige i ličnog dosijea i drugih podataka o zatvoreniku vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Bliži sadržaj, način vođenja i čuvanja matične knjige i ličnog dosijea propisuje Ministarstvo.

Pretres i zdravstveni pregled zatvorenika

Član 24

Prilikom prijema na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina vrši se pretres zatvorenika i njegovih ličnih stvari.

Pretres iz stava 1 ovog člana, vrši službenik obezbjeđenja istog pola kao zatvorenik.

U slučaju kad postoji sumnja da zatvorenik iz stava 1 ovog člana u tjelesnim otvorima drži stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru, pretres zatvorenika uključuje skidanje odjeće i pregled njegovih tjelesnih otvora.

Pregled tjelesnih otvora zatvorenika može da vrši samo zatvorski doktor ili kvalifikovani medicinski tehničar.

Ako se prilikom pretresa iz stava 1 ovog člana, kod zatvorenika nađu stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru, te stvari se oduzimaju i čuvaju u skladu sa aktom kojim se uređuje kućni red u Zavodu (u daljem tekstu: Pravilnik o kućnom redu).

Zdravstveni pregled zatvorenika obavlja se odmah, a najkasnije u roku od 24 časa po prijemu na izvršenje kazne.

Pregledom iz stava 6 ovog člana, utvrđuje se zdravstveno stanje zatvorenika, kao i postojanje eventualnih povreda, o čemu se sačinjava pisani izvještaj. Primjerak pisanog izvještaja uručuje se zatvoreniku.

Prilikom pregleda iz stava 6 ovog člana, otvara se zdravstveni karton zatvorenika.

Ukoliko se prilikom pregleda iz stava 6 ovog člana, utvrdi da je zatvorenik mentalno obolio ili pokazuje znake mentalnog poremećaja i poremećaja ponašanja, a u Zavodu nema uslova za njegovo liječenje, zatvorenik se upućuje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu.

Prilikom pretresa iz stava 1 ovog člana i pregleda iz stava 6 ovog člana, nije dozvoljeno prisustvo drugih zatvorenika.

Pravilnik o kućnom redu donosi Ministarstvo.

Obavještavanje porodice

Član 25

Zatvoreniku se, po prijemu na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, omogućava da kontaktira sa članovima uže porodice.

Zatvoreniku koji je stranac omogućava se da, pisanim putem ili putem telefona, kontaktira sa diplomatsko-konzularnim predstavništvom države porijekla ili države koja štiti njegove interese.

Ukoliko zatvorenik ima djecu do navršениh 18 godina života ili druga lica o kojima se stara, Zavod o prijemu zatvorenika na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina obavještava centar za socijalni rad.

Upoznavanje sa pravima i obavezama

Član 26

Sa pravima i obavezama za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina zatvorenik se upoznaje, na jeziku koji razumije, i omogućava mu se uvid u Pravilnik o kućnom redu.

Nepismeno, odnosno gluvo, nijemo ili gluvonijemo lice se o pravima i obavezama iz stava 1 ovog člana obavještava usmeno, odnosno preko tumača.

Zatvoreniku se, na njegov zahtjev, omogućava pristup propisima kojima se uređuje izvršenje kazni zatvora.

Smještaj

Član 27

Zatvorenik kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina, po pravilu, izdržava zajedno sa drugim zatvorenicima, a odvojeno samo kad to zahtijeva njegovo zdravstveno stanje, kad je to propisano ovim zakonom ili u slučaju kad zatvorenik uživa zaštitu na osnovu programa zaštite svjedoka, propisanog posebnim zakonom.

Zatvorenici i zatvorenice kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina izdržavaju odvojeno. Trudnice i porodilje smještaju se odvojeno od drugih zatvorenika.

Zatvorenici sa invaliditetom smještaju se na način primjeren vrsti i stepenu invaliditeta.

Zatvorenici koji prvi put izdržavaju kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina, po mogućnosti, kaznu izdržavaju odvojeno od zatvorenika koji su i ranije izdržavali kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina.

Prilikom smještaja zatvorenika uzimaju se u obzir starost zatvorenika, dužina kazne, ranija osuđivanost, fizičko i mentalno zdravlje, zahtjevi za posebnim tretmanom, prebivalište, odnosno boravište uže porodice, njegova bezbjednost i bezbjednost drugih zatvorenika, kao i druge okolnosti od značaja za resocijalizaciju i reintegraciju u društvo.

Ispitivanje ličnosti zatvorenika

Član 28

Po prijemu na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, vrše se ispitivanja socijalnog statusa, kriminološka, medicinska, psihološka i druga ispitivanja ličnosti zatvorenika koja su od značaja za izradu programa tretmana i reintegracije zatvorenika.

Ispitivanja iz stava 1 ovog člana, mogu trajati najduže 30 dana.

Program tretmana i reintegracije zatvorenika

Član 29

Na osnovu ispitivanja iz člana 28 ovog zakona i nalaza i mišljenja iz člana 22 stav 3 ovog zakona, a radi razvijanja individualnog osjećaja odgovornosti kod zatvorenika i podsticanja samoinicijative za reintegraciju u društvo, utvrđuje se program tretmana i reintegracije zatvorenika.

Program iz stava 1 ovog člana, sadrži:

- 1) razvrstavanje u klasifikacionu grupu;
- 2) razvrstavanje u kolektiv;
- 3) radno angažovanje;
- 4) stručne obuke i obrazovanje;
- 5) učešće u kulturnim i sportskim aktivnostima;
- 6) posebne mjere predostrožnosti;
- 7) pogodnosti tokom izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina;
- 8) porodične veze i kontakte sa spoljnim svijetom;
- 9) uslove koji se odnose na ostvarivanje mogućnosti na uslovni otpust.

Razvrstavanje u klasifikacionu grupu iz stava 2 tačka 1 ovog člana, vrši se na osnovu vrste krivičnog djela, dužine izrečene kazne, krivice, ranije osuđivanosti i drugih kriterijuma u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu, kao i posebnih potreba svakog zatvorenika.

Program tretmana i reintegracije zatvorenika utvrđuje lice koje rukovodi zatvorom i može se mijenjati u zavisnosti od stepena realizacije i drugih relevantnih okolnosti.

Program tretmana i reintegracije zatvorenika odlaže se u lični dosije zatvorenika.

Vrste klasifikacionih grupa i uslovi za razvrstavanje zatvorenika u odgovarajuću klasifikacionu grupu, kao i druga pitanja od značaja za klasifikaciju i reklasifikaciju zatvorenika propisuju se Pravilnikom o kućnom redu.

Premještanje zatvorenika

Član 30

Premještanje zatvorenika u drugi zatvor može se izvršiti ako se na taj način doprinosi boljem tretmanu zatvorenika, njegovoj reintegraciji u društvo ili ako je to neophodno iz organizacionih, bezbjednosnih, zdravstvenih i drugih opravdanih razloga.

Rješenje o premještanju zatvorenika donosi starješina Zavoda.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana, zatvorenik ima pravo žalbe Ministarstvu, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Ministarstvo odlučuje o žalbi u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

Žalba iz stava 3 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Protiv odluke iz stava 4 ovog člana, može se pokrenuti upravni spor.

Pogodnosti

Član 31

Radi poboljšanja položaja zatvorenika, održavanja odnosa sa članovima uže porodice i drugim licima, podsticanja učešća u ostvarivanju programa tretmana i reintegracije zatvorenika i jačanja odgovornosti i samopouzdanja, zatvorenik može ostvariti određene pogodnosti.

Vrste pogodnosti

Član 32

Pogodnosti, u smislu člana 31 ovog zakona, su:

- 1) korišćenje vikenda u krugu uže porodice;
- 2) odsustvo u trajanju do sedam dana u toku jedne godine;
- 3) korišćenje cijelog ili dijela godišnjeg odmora u krugu porodice;
- 4) korišćenje vlastitog televizijskog prijemnika;
 - 5) samostalno spremanje hrane i sokova;
 - 6) češće primanje paketa;
 - 7) novčano nagrađivanje do 30% ostvarene zarade u posljednjem mjesecu;
 - 8) duža posjeta člana uže porodice;
 - 9) korišćenje zatvorskog telefona o trošku Zavoda;
 - 10) duže korišćenje biblioteke i čitaonice;
 - 11) posjeta teško bolesnom članu uže porodice;
 - 12) prisustvo sahrani člana uže porodice;
 - 13) prisustvo rođenju, vjenčanju i drugom važnom događaju u užoj porodici;
 - 14) odlazak u sud ili drugi organ radi ostvarivanja svojih prava;
 - 15) izlazak radi obavljanja neodložnog i drugog važnog posla.

Uslovi i način ostvarivanja pogodnosti

Član 33

Pogodnosti iz člana 32 ovog zakona, odobravaju se zatvoreniku na osnovu procjene bezbjednosti, ponašanja tokom izdržavanja kazne i postignutog stepena realizacije programa tretmana i reintegracije zatvorenika.

Pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 1, 2, 3, 11, 12 i 13 ovog zakona, na molbu zatvorenika, a po pribavljenom mišljenju ili na predlog lica koje rukovodi zatvorom, odobrava starješina Zavoda.

Pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 4 do 10 i tač. 14 i 15 ovog zakona, na molbu zatvorenika ili po sopstvenoj ocjeni, odobrava lice koje rukovodi zatvorom.

Uz molbu za odobravanje pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 11 do 15 ovog zakona, zatvorenik prilaže dokumentaciju u vezi razloga zbog kojeg traži izlazak.

Pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 11 do 15 ovog zakona, odobravaju se u trajanju do tri dana neprekidno, sa nadzorom ili bez nadzora službenika obezbjeđenja, po pravilu, o trošku zatvorenika.

Prilikom korišćenja pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 1, 2 i 3 i tač. 12 do 15 ovog zakona, zatvorenik je dužan da se javi policiji.

U slučaju da zatvorenik koji koristi pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 1, 2 i 3 i tač. 11 do 15 ovog zakona, neopravdano kasni u trajanju dužem od osam časova od isteka vremena za korišćenje pogodnosti, starješina Zavoda izdaje naredbu za izdavanje potjernice.

Bliži uslovi i način ostvarivanja pogodnosti iz člana 32 ovog zakona, kao i način njihovog korišćenja, propisuju se Pravilnikom o kućnom redu.

Legitimacija zatvorenika

Član 34

Prilikom korišćenja pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 1, 2 i 3 i tač. 11 do 15 ovog zakona, Zavod zatvoreniku izdaje legitimaciju.

Sadržinu i obrazac legitimacije iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Kratak izlazak iz zatvora uz pratnju

Član 35

Ukoliko je to neophodno iz posebnih razloga, zatvorenik se izvodi iz zatvora uz pratnju i bez njegovog pristanka.

Prekid izvršenja kazni

Član 36

Prekid izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina može se odobriti na zahtjev zatvorenika ili na predlog starješine Zavoda, iz razloga i pod uslovima koji su propisani ovim zakonom kao razlozi za odlaganje izvršenja kazne.

Vrijeme prekida izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina ne uračunava se u vrijeme izvršenja kazne.

Prekid izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina odobriće se i na zahtjev državnog tužioca kad je podnio zahtjev za zaštitu zakonitosti ili kad je određen pritvor zbog osnovane sumnje da je osuđeni učinio krivično djelo.

Rješenje o prekidu izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina donosi Ministarstvo.

Izuzetno, zatvoreniku koji ima preko 50 godina života i koji je obolio od teže akutne bolesti ili se njegova hronična bolest pogoršala, zbog čega prijete smrtni ishod, može se odobriti na neodređeni vremenski period prekid izvršenja kazne zatvora, uz prethodno pribavljen nalaz i mišljenje nadležnog ljekarskog konzilijuma.

U slučaju kad je zahtjev za prekid izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina podnio zatvorenik, pribavlja se mišljenje starješine Zavoda, a ako se zahtijeva prekid izvršenja kazne zbog liječenja, dostavljaju se i nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke.

Troškove vještačenja iz stava 5 ovog člana, snosi zatvorenik.

Ako je sud dozvolio odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, a osuđeni je započeo sa izdržavanjem kazne, rješenje o prekidu izvršenja kazne donosi se bez odlaganja.

Nastavljanje izvršenja kazni

Član 37

Ako se u toku trajanja prekida izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina utvrdi da su prestali razlozi zbog kojih je prekid bio odobren ili to zahtijevaju razlozi bezbjednosti ili ponašanje zatvorenika, Ministarstvo donosi rješenje o nastavljanju izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, osim u slučaju kad je prekid izvršenja kazne odobren na zahtjev državnog tužioca.

Rješenje iz stava 1 ovog člana, dostavlja se policiji radi izvršenja.

Prostorija za boravak

Član 38

Zatvoreniku se obezbjeđuje smještaj u zatvoru koji mora biti u skladu sa odgovarajućim higijenskim i klimatskim uslovima.

Prostorija u kojoj zatvorenici borave mora imati najmanje 4 m² prostora po zatvoreniku i dovoljnu količinu prirodnog i vještačkog osvjetljenja potrebnog za rad i čitanje, kao i grijanje i ventilaciju.

Prostorija iz stava 2 ovog člana, ne smije biti vlažna i mora biti opremljena odgovarajućim sanitarnim instalacijama i drugim uređajima koji su neophodni za održavanje lične higijene.

Aktivnosti na otvorenom prostoru

Član 39

Zatvoreniku se obezbjeđuje rekreacija radi održavanja zdravlja i boravak najmanje dva časa dnevno na otvorenom prostoru tokom slobodnog vremena.

Prostor iz stava 1 ovog člana mora biti na odgovarajući način zaštićen od loših vremenskih uslova.

Način sprovođenja aktivnosti iz stava 1 ovog člana, propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Higijena

Član 40

Higijena zatvorenika i higijena prostorija u kojima zatvorenici borave, kao i drugih prostorija u Zavodu mora se redovno održavati.

Radi higijene zatvorenika i higijene prostorija iz stava 1 ovog člana, zatvorenici mora biti obezbijedena dovoljna količina hladne i tople vode i odgovarajuća toaletna sredstva i sredstva za čišćenje. Prostorije i uređaji za ličnu higijenu moraju da obezbijede dovoljno privatnosti i da budu održavani i čisti.

Zatvoreniku se može naložiti da radi poslije radnog vremena, do dva časa dnevno, na održavanju higijene u zatvoru, pri čemu vršenje tih aktivnosti ne smije biti na uštrb vremena predviđenog za odmor.

Generalno čišćenje prostorija iz stava 1 ovog člana vrši se najmanje jednom mjesečno, a po potrebi i više puta.

Rad i druge aktivnosti

Član 41

Rad, aktivnosti u slobodno vrijeme, stručne obuke i obrazovanje, kao i druge aktivnosti u toku radnog vremena zatvorenici obavljaju zajedno.

Zatvorenik može provoditi slobodno vrijeme sa drugim zatvorenicima.

U zavisnosti od uslova u zatvoru u pogledu prostora, kadra i organizacije starješina Zavoda može uvesti posebna pravila za učešće u zajedničkim aktivnostima.

Zajedničke aktivnosti zatvorenika u toku radnog i slobodnog vremena mogu biti ograničene ako:

- 1) postoji opasnost od negativnog uticaja na drugog zatvorenika;
- 2) se vrši ispitivanje ličnosti zatvorenika, u skladu sa članom 28 ovog zakona;
- 3) to nalaže održavanje bezbjednosti i reda u zatvoru.

Opremanje prostorije u kojoj zatvorenik boravi njegovim stvarima

Član 42

Zatvoreniku će biti dozvoljeno da opremi prostoriju u kojoj boravi svojim stvarima, u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

Zabranjeno je opremanje prostorije iz stava 1 ovog člana, uređajima i predmetima koji onemogućavaju vršenje nadzora nad prostorijom ili koji ugrožavaju bezbjednost ili red u zatvoru na bilo koji način.

Odjeća

Član 43

Zatvorenik ima pravo na odgovarajuću radnu odjeću, obuću i opremu potrebnu za rad koji obavlja.

Zatvoreniku koji ne može da radi, a nema sredstava za nabavku sopstvene odjeće, Zavod će obezbijediti adekvatnu odjeću.

Bliži izgled odjeće koju nose zatvorenici propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Ishrana

Član 44

Zatvorenik ima pravo na tri obroka dnevno, u skladu sa aktom o tablicama ishrane, koji su primjereni njegovoj starosnoj dobi, zdravlju, kao i vjerskim i kulturnim potrebama.

Doktor medicine koji je zaposlen u Zavodu (u daljem tekstu: zatvorski doktor) svakog dana provjerava kvalitet hrane, o čemu daje mišljenje koje unosi u knjigu zapažanja o kvalitetu hrane i, ako je potrebno, preduzima i predlaže odgovarajuće mjere.

Zatvorenik koji obavlja teže fizičke poslove ili poslove pod naročito teškim uslovima, zatvorenik koji je bolestan, kao i zatvorenica trudnica ili porodilja imaju pravo na ishranu koju im je preporučio zatvorski doktor.

Način posluživanja hrane u zatvoru vrši se u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

Akt o tablicama ishrane iz stava 1 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja.

Saradnja sa Institutom za javno zdravlje

Član 45

Zatvorski doktor je dužan da saraduje sa Institutom za javno zdravlje, radi obavljanja kontrole i nadzora nad količinom, kvalitetom hrane i vode, pripremom i serviranjem hrane i pića, higijenom i čistoćom zatvora i zatvorenika, sanitarijama, grijanjem, osvjjetljenjem i ventilacijom zatvora, urednošću, čistoćom odjeće i posteljine zatvorenika.

Kupovina prehrambenih i drugih proizvoda

Član 46

Zatvorenik može unutar zatvora da kupuje prehrambene i druge proizvode, od novca sa zatvorskog depozita.

Zavod će obezbijediti vrste proizvoda iz stava 1 ovog člana, uzimajući u obzir uobičajne potrebe zatvorenika.

Prema nalogu zatvorskog doktora, zatvoreniku može biti djelimično ili u cjelosti zabranjeno da kupuje pojedine prehrambene ili druge proizvode, ukoliko postoji opasnost da bi mogli negativno uticati na njegovo zdravlje.

Zdravstvena zaštita

Član 47

Zatvorenik ima pravo na zdravstvenu zaštitu, u skladu sa zakonom.

Na prava zatvorenika u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite shodno se primjenjuje zakon kojim se uređuju prava pacijenata.

Zdravstvena zaštita zatvorenika ostvaruje se u Zavodu, koji je dužan da obezbijedi uslove u pogledu prostora, kadra i opreme, u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita.

Zatvorenik koji zdravstvenu zaštitu ne može ostvariti u Zavodu, ostvaruje je u zdravstvenoj ustanovi, u skladu sa zakonom.

Zdravstvena zaštita iz stava 4 ovog člana, ostvaruje se uz legitimaciju zatvorenika iz člana 34 ovog zakona.

Vrijeme provedeno na liječenju van Zavoda uračunava se u vrijeme izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, osim u slučaju prekida izvršenja kazne, u skladu sa ovim zakonom.

Lice koje rukovodi zatvorom može, uz saglasnost zatvorskog doktora, odobriti zatvoreniku da se liječi u zdravstvenoj ustanovi koja nema zaključen ugovor sa Fondom za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

Sredstva za zdravstvenu zaštitu zatvorenika

Član 48

Sredstva za zdravstvenu zaštitu zatvorenika obezbjeđuju se u skladu sa zakonom.

Kad zatvorenik, u skladu sa ovim zakonom, ostvari pravo na zdravstvenu zaštitu u ustanovi koja nema zaključen ugovor sa Fondom za zdravstveno osiguranje Crne Gore, troškovi liječenja, prevoza i obezbjeđenja zatvorenika padaju na njegov teret.

Ljekarski pregledi

Član 49

Pružanje zdravstvene zaštite zatvoreniku obezbjeđuje se putem redovnih ljekarskih pregleda i ljekarskih pregleda po potrebi.

Zatvorski doktor dužan je da svakodnevno obilazi i, po potrebi, pregleda sve bolesne zatvorenike, zatvorenike koji su prijavili bolest ili povredu, zatvorenike u samici i zatvorenike čije stanje zahtijeva posebnu njegu.

Zatvorski doktor dužan je da licu koje rukovodi zatvorom odmah prijavi postojanje bolesti, odnosno povrede kod zatvorenika koja zahtijeva posebno ispitivanje i specijalističku zdravstvenu zaštitu.

Zatvorenik za koga postoji sumnja ili je utvrđeno da boluje od infektivne ili zarazne bolesti mora odmah biti izolovan i podvrgnut liječenju.

Zdravstvena zaštita zatvorenica

Član 50

Zavod će za zatvorenice obezbijediti pružanje zdravstvene zaštite reproduktivnog zdravlja, u skladu sa zakonom.

Trudnicama i porođiljama koje izdržavaju kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina može se obezbijediti posebna prostorija radi obezbjeđivanja dodatne njege.

Zatvorenica se upućuje na porođaj u zdravstvenu ustanovu čije usluge su obuhvaćene obaveznim zdravstvenim osiguranjem.

Na zahtjev zatvorenice, lice koje rukovodi zatvorom može joj odobriti da se porodi u zdravstvenoj ustanovi čije usluge nijesu obuhvaćene obaveznim zdravstvenim osiguranjem.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, troškovi porođaja, prevoza i obezbjeđenja zatvorenice porođilje padaju na njen teret.

Zatvorenici porođilji uz koju je i novorođenče obezbjeđuju se posebni uslovi za potrebnu njegu i uslovi za odgajanje djeteta.

Uslove iz stava 6 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove rada i socijalnog staranja, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Odbijanje medicinskog tretmana

Član 51

Zatvorenik ima pravo da bude obaviješten o svom medicinskom tretmanu.

Zatvorenik može da odbije pružanje zdravstvene zaštite, u skladu sa posebnim zakonom.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, zatvorski doktor organizuje konstantno praćenje zdravstvenog stanja i vitalnih funkcija zatvorenika, i o tome svakodnevno obavještava lice koje rukovodi zatvorom.

Ako zatvorenik odbijanjem uzimanja hrane ili tečnosti dovede svoj život u opasnost, prema njemu se mogu, i bez njegovog pristanka, primijeniti odgovarajuće medicinske mjere, po nalogu zatvorskog doktora.

Mjere iz stava 4 ovog člana, mogu se izvršiti isključivo po naredbi lica koje rukovodi zatvorom i pod nadzorom zatvorskog doktora, osim u slučaju pružanja prve pomoći kad se ne može na vrijeme stupiti u kontakt sa zatvorskim doktorom i licem koje rukovodi zatvorom i gdje bi svako odlaganje predstavljalo opasnost po život zatvorenika.

Uslovi smještaja i zdravstveno stanje

Član 52

Kad smatra da uslovi u kojima zatvorenik izdržava kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina nepovoljno utiču ili mogu uticati na njegovo fizičko ili mentalno zdravlje, zatvorski doktor o tome obavještava lice koje rukovodi zatvorom.

Informacije o zdravstvenom stanju

Član 53

Zatvorenik ima pravo uvida u svoj zdravstveni karton, kao i da dobije kopiju medicinske dokumentacije o svom trošku.

Sa podacima o zdravstvenom stanju zatvorenika postupa se u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava pacijenata.

Smrt zatvorenika

Član 54

Ako zatvorenik umre u zatvoru, smrt se utvrđuje u skladu sa posebnim zakonom.

O smrti zatvorenika Zavod, bez odlaganja, obavještava članove uže porodice, sud iz člana 14 ovog zakona i državno tužilaštvo, a ukoliko je zatvorenik stranac obavještava se diplomatsko-konzularno predstavništvo države porijekla, odnosno države ili organizacije koja štiti njegove interese.

U slučaju da porodica umrlog zatvorenika ne prihvati da izvrši sahranu ili zatvorenik nema užu porodicu, umrli zatvorenik će se sahraniti o trošku Zavoda na mjesnom groblju opštine u kojoj se zatvor nalazi, vodeći računa o dostojanstvu umrlog i uz poštovanje vjerskih i drugih običaja.

Rad zatvorenika

Član 55

Zatvorenik tokom izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina ima pravo i obavezu da radi.

Zatvorenik se tokom izdržavanja kazne zatvora podstiče da radi.

Vrsta posla određuje se u skladu sa potrebama zatvorenika, programom tretmana i reintegracije zatvorenika, zdravstvenim stanjem, stečenim kvalifikacijama i mogućnostima Zavoda.

Zatvorenik radi pod nadzorom službenika obezbjeđenja ili nadzorom drugih službenika Zavoda, kao i bez nadzora, u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Uslove za rad zatvorenika Zavod obezbjeđuje u okviru zatvorskih aktivnosti, proizvodnje unutar zatvora, preduzetničkih aktivnosti ili zaključivanjem ugovora u skladu sa članom 58 ovog zakona.

Svrha rada

Član 56

Zatvoreniku rad ne smije biti nametnut kao oblik disciplinske kazne.

Svrha rada zatvorenika je razvijanje njegovih radnih sposobnosti, sticanje radnog iskustva i znanja, kako bi se po izdržanoj kazni omogućila bolja reintegracija u društvo.

Radni status

Član 57

Rad zatvorenika ne računa se u radni staž.

Vrijeme koje zatvorenik provede na održavanju higijene prostorije u kojoj boravi, ne uračunava se u vrijeme provedeno na radu.

Aktivnosti iz stava 2 ovog člana, zatvorenik obavlja bez naknade.

Uslovi rada, vrste poslova, radno vrijeme, prekovremeni rad, odmor i zaštita na radu zatvorenika bliže se propisuju Pravilnikom o kućnom redu.

Upućivanje zatvorenika na rad van zatvora

Član 58

Zatvorenika koji kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina izdržava u prostorijama poluotvorenog ili otvorenog tipa, Zavod može uputiti na rad van zatvora, kod poslodavca čija je djelatnost pogodna za obavljanje tog rada.

Upućivanje iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu ugovora koji Zavod zaključuje sa poslodavcem iz stava 1 ovog člana.

Za upućivanje zatvorenika na rad van zatvora, neophodna je pisana saglasnost zatvorenika.

Zatvorenik može povući svoju saglasnost pisanim putem ili na zapisnik kod lica koje rukovodi zatvorom. Povlačenje saglasnosti neće se smatrati odbijanjem rada.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, zatvorenik prestaje da radi posljednjeg dana u mjesecu koji slijedi poslije mjeseca u kojem je zatvorenik povukao saglasnost.

Zatvorenik se ne smije uputiti na rad na teškim, rizičnim ili poslovima za koje je potrebna posebna stručna kvalifikacija koju zatvorenik nema.

Ugovorom iz stava 2 ovog člana, utvrđuju se uslovi rada, naknada za rad i vrsta stručne obuke neophodne za obavljanje posla na koji se zatvorenik upućuje i druga pitanja od značaja za rad zatvorenika.

Naknadu za rad zatvorenika, poslodavac iz stava 1 ovog člana, dužan je da uplati na račun Zavoda.

Bliži način i uslove za upućivanje zatvorenika na rad van zatvora, propisuje Ministarstvo.

Naknada za rad zatvorenika koji rade u zatvoru

Član 59

Zatvorenik koji radi u zatvoru ima pravo na naknadu za rad.

Naknada za rad iz stava 1 ovog člana, određuje se u visini od najmanje 30% minimalne neto zarade, u skladu sa propisima o radu.

Raspodaganje sa sredstvima zatvorenika

Član 60

Od naknade za rad iz člana 58 stav 8 i člana 59 ovog zakona, zatvoreniku se odbijaju potraživanja na osnovu izvršavanja obaveza u skladu sa zakonom, a preostali dio se uplaćuje na depozit zatvorenika.

Radno vrijeme i odmori

Član 61

Radno vrijeme zatvorenika iznosi 40 časova nedjeljno.

Vrijeme koje zatvorenik provede na stručnoj obuci ili nastavi uračunava se u radno vrijeme.

Zatvoreniku se mora omogućiti najmanje jedan dan odmora nedjeljno i dovoljno vremena za obrazovne i ostale aktivnosti.

Zatvorenik ima pravo na godišnji odmor, u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

Pravo na naknadu štete zatvoreniku u slučaju povrede na radu

Član 62

Ako zatvorenik pretrpi povredu ili štetu na radu ili u vezi sa radom, Zavod odnosno poslodavac kod kojeg je zatvorenik upućen na rad u skladu sa članom 58 ovog zakona, dužan je da mu nadoknadi štetu.

Shodna primjena propisa o radu i zaštiti na radu

Član 63

Na uslove rada, prekovremeni rad i zaštitu na radu zatvorenika shodno se primjenjuju opšti propisi o radu i propisi kojima se uređuje zaštita na radu, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Pravo intelektualne svojine

Član 64

Zatvorenik koji za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina stvori autorsko djelo, otkrića i tehničke inovacije, ostvaruje prava po tom osnovu u skladu sa posebnim zakonom.

Stručna obuka i obrazovanje

Član 65

Za zatvorenike koji nemaju završenu osnovnu školu, može se omogućiti da steknu osnovno obrazovanje, u skladu sa posebnim zakonom.

Radi sticanja određenih vještina i znanja, zatvoreniku se može omogućiti da stekne srednje opšte obrazovanje, stručno obrazovanje i visoko obrazovanje, kao i drugu stručnu kvalifikaciju.

Za sticanje osnovnog obrazovanja i prvu kvalifikaciju, kao i za programe obrazovanja koji se finansiraju iz javnih prihoda, a koji su obuhvaćeni godišnjim planom obrazovanja odraslih zatvorenik ne plaća troškove obrazovanja.

Radi sticanja obrazovanja iz st. 1 i 2 ovog člana, zatvoreniku se može dozvoliti izlazak van prostorija Zavoda, o trošku zatvorenika.

Za nepismene zatvorenike se organizuju posebni kursevi za opismenjavanje.

Radi sprovođenja stručnih obuka, organizovanja obrazovanja iz st. 1 i 2 ovog člana i sticanja određenih vještina i znanja, obrazovanja i kvalifikacija, Zavod saraduje sa organima, ustanovama i organizacijama u čijem djelokrugu rada je njihovo sprovođenje, čiji predstavnici po odobrenju starješine Zavoda mogu ulaziti u zatvor.

Uvjerenja o stečenim stručnim kvalifikacijama

Član 66

U uvjerenju o stečenim stručnim kvalifikacijama po završetku stručne obuke ili obrazovanja zatvorenika ne navodi se da su kvalifikacije stečene za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Vjerski obredi

Član 67

Zatvorenik ima pravo na vjerske obrede i učešće u vjerskim aktivnostima, u skladu sa ovim zakonom.

Radi organizovanja obreda i aktivnosti iz stava 1 ovog člana u zatvoru, Ministarstvo zaključuje sporazume sa crkvama i drugim vjerskim zajednicama.

Zavod je dužan da obezbijedi odgovarajuću prostoriju i uslove za obavljanje vjerskih obreda i aktivnosti, kao i uslove za obavljanje individualnih vjerskih obreda.

Predstavnik crkve i druge vjerske zajednice može, po odobrenju zatvorskog doktora, da posjeti zatvorenika koji se nalazi na liječenju u Zavodu ili u zdravstvenoj ustanovi.

Način organizovanja vjerskih obreda i aktivnosti zatvorenika, bliže se uređuje Pravilnikom o kućnom redu.

Zabrana učešća u vjerskim aktivnostima

Član 68

Učešće u vjerskim obredima i aktivnostima zatvoreniku može biti zabranjeno ukoliko je to neophodno zbog održavanja reda u zatvoru ili iz drugih bezbjednosnih razloga.

Predstavniku crkve i druge vjerske zajednice zabranije se vršenje vjerskih obreda i aktivnosti u slučaju zloupotrebe ili iz bezbjednosnih razloga.

Vjerska literatura i predmeti

Član 69

Zatvoreniku će se dozvoliti posjedovanje vjerske literature i predmeta koji se koriste u vjerske svrhe.

U slučaju zloupotrebe, literatura i predmeti iz stava 1 ovog člana, mogu se oduzeti od zatvorenika.

Sportske, rekreativne, kulturne i druge aktivnosti

Član 70

U zatvoru moraju biti obezbijedeni uslovi za organizovanje sportskih, rekreativnih, kulturnih i drugih aktivnosti u slobodno vrijeme, koje su od značaja za održavanje fizičkog i mentalnog zdravlja zatvorenika.

Aktivnosti iz stava 1 ovog člana, organizuju se u skladu sa programom tretmana i reintegracije zatvorenika.

Zatvorska biblioteka i nabavka knjiga i novina

Član 71

Zatvor mora imati biblioteku.

Zatvorenik ima pravo da koristi knjige iz biblioteke, uključujući stručne publikacije, propise i časopise.

Zatvorenik ima pravo da naručuje knjige, novine, časopise i strane novine, ukoliko se njihova distribucija vrši na teritoriji Crne Gore, o svom trošku, ako se na taj način ne ugrožavaju bezbjednost i svrha izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Pravo na posjete

Član 72

Zatvorenik ima pravo na posjetu od strane bračnog ili vanbračnog partnera, djece, roditelja, braće, sestara i tazbinskog srodnika u prvom stepenu srodstva, koje je označio prilikom prijema na izdržavanje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, dva puta mjesečno, u trajanju do dva časa.

Lica iz stava 1 ovog člana, mogu posjetiti zatvorenika u grupi od po troje, pri čemu se u taj broj ne ubrajaju maloljetna djeca.

Zatvoreniku se može dozvoliti vanredna posjeta lica iz stava 1 ovog člana, kao i drugih lica, po odobrenju lica koje rukovodi zatvorom, jednom mjesečno, u trajanju od 30 minuta u grupi od po dvoje.

Zatvoreniku se može dozvoliti posebna posjeta, po odobrenju lica koje rukovodi zatvorom, ukoliko se na taj način doprinosi ostvarivanju svrhe izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina i reintegraciji zatvorenika u društvo ili ukoliko ta posjeta služi za rješavanje ličnih, pravnih ili poslovnih pitanja koja zatvorenik ne može riješiti pisanim putem ili posredstvom trećeg lica ili koja se ne mogu odložiti do otpuštanja zatvorenika iz zatvora, dva puta mjesečno u trajanju od 30 minuta.

Bliži način ostvarivanja prava zatvorenika na posjete, propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Posjete branioca, punomoćnika, notara i predstavnika nevladinih organizacija

Član 73

Zatvorenik ima pravo na posjete branioca, punomoćnika, notara i predstavnika nevladine organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava zatvorenika, na osnovu sporazuma o saradnji.

Prilikom posjeta lica iz stava 1 ovog člana, neće se vršiti pregled sadržaja dokumentacije koju ta lica donesu sa sobom.

Izuzetno, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili iz razloga bezbjednosti, na osnovu odluke suda, izvršiće se pregled sadržaja dokumentacije iz stava 2 ovog člana.

Posjete lica iz stava 1 ovog člana, vrše se pod nadzorom službenika obezbjeđenja, osim posjeta branioca i predstavnika nevladinih organizacija koje se bave zaštitom ljudskih prava zatvorenika, koje su pod vizuelnim nadzorom.

Porodična posjeta u posebnim prostorijama

Član 74

Pored posjeta iz člana 72 ovog zakona, zatvorenik ima pravo na porodičnu posjetu od strane bračnog ili vanbračnog partnera i djece, koja se obavlja u posebnoj za to namijenjenoj prostoriji, bez nadzora, jednom mjesečno u trajanju do tri časa.

Prostorija iz stava 1 ovog člana, mora biti dovoljno prostrana, klimatizovana, sa potrebnim namještajem, kupatilom i prilagođena za boravak djece.

Bliži izgled prostorija iz stava 2 ovog člana, propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Posjete za strance

Član 75

Zatvorenik koji je stranac, pored prava na posjetu lica iz čl. 72, 73 i 74 ovog zakona, ima pravo na posjetu predstavnika diplomatsko-konzularnog predstavništva države porijekla, odnosno države ili organizacije koja štiti njegove interese.

Nadzor nad posjetama

Član 76

Nadzor nad posjetama zatvoreniku vrši službenik obezbjeđenja, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Zabrana i prekid posjeta

Član 77

Starješina Zavoda može zabraniti posjete zatvoreniku, ukoliko:

- 1) je ugrožena bezbjednost ili su nastupile druge vanredne okolnosti u zatvoru;
- 2) postoji opasnost da posjetioci mogu negativno uticati na zatvorenika.

Službenik obezbjeđenja prekinuće posjetu u slučaju unošenja stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru ili narušavanja reda u prostorijama za posjete.

Službenik obezbjeđenja neće dozvoliti posjetu u slučaju da posjetilac narušava red na prijavnici Zavoda ili pokuša da unese stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru.

U slučaju iz st. 2 i 3 ovog člana, starješina Zavoda može posjetiocu zabraniti ulazak u Zavod u trajanju do jedne godine.

Dopisivanje

Član 78

Zatvorenik ima pravo da se dopisuje, o svom trošku.

Zatvorenik prima i šalje pisane pošiljke preko Zavoda.

Zatvoreniku se može uskratiti prijem i slanje pisanih pošiljki samo na osnovu odluke suda.

Zatvorenik ima pravo da odmah, pisanim putem obavijesti užu porodicu ili diplomatsko-konzularno predstavništvo države porijekla, odnosno države koja štiti njegove interese ili organizaciju koja štiti njegove

interese o teškom oboljenju ili o premještanju u drugi zatvor, a ukoliko nije u mogućnosti da to sam uradi, o tome ih obavještava Zavod.

Kontrola pisanih pošiljki

Član 79

Kontrolu pisanih pošiljki koje zatvorenik prima ili šalje vrši lice koje rukovodi zatvorom.

Kontrola iz stava 1 ovog člana, ne podrazumijeva čitanje pisanog sadržaja.

Izuzetno, neće se vršiti kontrola pisanih pošiljki između zatvorenika i branioca, državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave u Crnoj Gori, Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, diplomatsko-konzularnog predstavništva strane države, Evropskog parlamenta, Evropskog suda za ljudska prava, Evropskog komiteta za sprječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja i Evropske komisije za ljudska prava.

Pisane pošiljke iz stava 3 ovog člana, šalju se primaocu i uručuju zatvoreniku, bez odlaganja.

Bliži način primanja i slanja pisanih pošiljki iz člana 78 stav 2 ovog zakona i kontrole primanja i slanja pisanih pošiljki iz stava 1 ovog člana, uređuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Čuvanje pisanih pošiljki i bilješki

Član 80

Pisane pošiljke i bilješke koje zatvorenik sačini u zatvoru mogu se predati na čuvanje sa njegovim ličnim stvarima.

Korišćenje telefona

Član 81

Zatvorenik ima pravo da koristi zatvorski telefon na način propisan Pravilnikom o kućnom redu.

Troškove telefoniranja snosi zatvorenik.

Telefonski razgovori zatvorenika mogu, iz razloga bezbjednosti, biti pod vizuelnim nadzorom, u skladu sa zakonom.

U prostorijama otvorenog tipa zatvorenik može koristiti svoj mobilni telefon.

Paketi

Član 82

Zatvorenik ima pravo da prima i šalje pakete.

Zatvorenik ima pravo da prima pakete težine do 5kg, sa stvarima za ličnu upotrebu, jednom mjesečno. Paket ne može da sadrži hranu.

Kontrolu sadržine paketa vrše službenici obezbjeđenja u prisustvu zatvorenika kome je paket namijenjen.

Stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru, vratiće se pošiljaocu o trošku zatvorenika, o čemu će se obavijestiti zatvorenik.

Bliži način prijema, slanja i kontrole paketa propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Držanje stvari

Član 83

Zatvorenik kod sebe može držati samo stvari čije su držanje i upotreba dozvoljeni u zatvoru, u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

Stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru čuvaju se u odgovarajućim prostorijama zatvora, a u slučaju da se među stvarima zatvorenika nađe stvar koju je neophodno uništiti, ta stvar se uništava, o čemu se zatvorenik obavještava.

O uništenju stvari iz stava 2 ovog člana, vodi se posebna evidencija.

Zatvorska prodavnica

Član 84

Zatvor mora imati prostoriju za prodaju prehrambenih i drugih proizvoda (u daljem tekstu: zatvorska prodavnica).

Vrste proizvoda, način na koji se vrši kupovina i radno vrijeme zatvorske prodavnice, propisuju se Pravilnikom o kućnom redu.

Novac

Član 85

Novac koji zatvorenik ima kod sebe prilikom prijema na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, novac koji zaradi radom u zatvoru ili van zatvora, kao i novac koji dobije za vrijeme izdržavanja kazne, mora se položiti na depozit zatvorenika.

Nepotrošeni dio novca sa depozita zatvorenika isplaćuje se zatvoreniku, prilikom otpuštanja iz zatvora.

Bliži način raspolaganja novcem sa depozita zatvorenika, propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Pravna pomoć

Član 86

Zavod je dužan da omogući pružanje pravne pomoći zatvoreniku radi zaštite njegovih prava utvrđenih ovim zakonom.

Pretres

Član 87

U slučaju kad postoji opasnost po bezbjednost i red u zatvoru, kao i u drugim opravdanim slučajevima kad se procijeni da je to potrebno, može se izvršiti pretres zatvorenika, njegovih stvari i prostorija u kojima boravi.

U slučaju kad postoji sumnja da zatvorenik u tjelesnim otvorima drži stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru, pretres zatvorenika uključuje skidanje odjeće i pregled njegovih tjelesnih otvora.

Pretres iz st. 1 i 2 ovog člana, vrši se u skladu sa članom 24 ovog zakona.

Kad ocijeni da je to potrebno, starješina Zavoda može izdati naredbu za opšti pretres zatvorenika, njihovih stvari i prostorija u kojima borave.

Lice koje rukovodi zatvorom, najmanje jednom godišnje, narediće opšti pretres zatvorenika, njihovih stvari i prostorija u kojima borave, nakon čega će u pisanoj formi o tome obavijestiti starješinu Zavoda.

Prilikom pretresa, vodi se računa o poštovanju dostojanstva zatvorenika.

O izvršenom pretresu sačinjava se službena zabilježka koja se dostavlja licu koje rukovodi zatvorom.

Posebne mjere predostrožnosti

Član 88

U slučaju kad postoji opasnost od bjekstva, napada na lica ili imovinu, samoubistva ili samopovređivanja ili postoji sumnja na postojanje zaraznih bolesti, korišćenje alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci ili iz drugih opravdanih razloga propisanih zakonom, prema zatvoreniku se mogu preduzeti posebne mjere predostrožnosti, i to:

- 1) oduzimanje i zadržavanje stvari čije držanje i upotreba nijesu zabranjeni;
- 2) posmatranje u toku noći;
- 3) odvajanje od ostalih zatvorenika;
- 4) usamljenje;
- 5) uskraćivanje ili ograničavanje aktivnosti na otvorenom;
- 6) testiranje na zarazne bolesti, alkohol, opojne droge ili druge psihoaktivne supstance;
- 7) zatvaranje u posebno obezbijedenu prostoriju.

Naredbu za uvođenje mjera iz stava 1 ovog člana, izdaje lice koje rukovodi zatvorom ili lice koje on ovlasti, o čemu se obavještava starješina Zavoda.

Mjere predostrožnosti iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, mogu se preduzeti i na zahtjev zatvorenika.

Zatvoreniku prema kome su preduzete mjere predostrožnosti iz stava 1 tač. 4, 6 i 7 ovog člana, omogućiće se posjeta zatvorskog doktora.

U slučaju kad se zatvorenik prema kome treba preduzeti mjere predostrožnosti iz stava 1 tač. 4, 6 i 7 ovog člana, nalazi na liječenju ili je njegovo mentalno stanje razlog za primjenu tih mjera, prije njihovog preduzimanja neophodno je pribaviti mišljenje zatvorskog doktora.

U slučaju iz stava 5 ovog člana, ukoliko je iz razloga hitnosti neophodno odmah preduzeti propisanu mjeru, mišljenje zatvorskog doktora će se pribaviti naknadno.

O preduzetim mjerama predostrožnosti u Zavodu se vodi posebna evidencija.

Bliži način izvršavanja mjera iz stava 1 ovog člana i izgled prostorija u kojima se izvršavaju mjere iz stava 1 tač. 4 i 7 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Usamljenje

Član 89

Mjera predostrožnosti usamljenje može se preduzeti prema zatvoreniku koji uporno ometa redovan rad i život u Zavodu i prema kome izrečenim disciplinskim mjerama nije postignuta svrha disciplinskog kažnjavanja, a on predstavlja ozbiljnu opasnost po druge zatvorenike i bezbjednost u zatvoru.

Mjera iz stava 1 ovog člana može se primjenjivati neprekidno najduže šest mjeseci u toku jedne godine.

Zatvoreniku prema kome je preduzeta mjera iz stava 1 ovog člana, uskraćuje se kontakt sa drugim zatvorenicima za vrijeme njenog trajanja.

Tokom trajanja mjere iz stava 1 ovog člana, zatvoreniku se dozvoljava boravak najmanje dva časa dnevno van zatvorenog prostora.

Izvršenje mjere iz stava 1 ovog člana, prekinuće se kad zatvorski doktor utvrdi da dalje izvršenje mjere negativno utiče na zdravlje zatvorenika ili kad se ocijeni da su prestali razlozi zbog kojih je mjera preduzeta.

Testiranje na zarazne bolesti, alkohol, opojne droge ili druge psihoaktivne supstance

Član 90

Kad postoji sumnja na postojanje zaraznih bolesti, zatvorenik će se izolovati i testirati u skladu sa posebnim zakonom.

Kad postoji sumnja da zatvorenik koristi alkohol, opojne droge ili druge psihoaktivne supstance, testiranje se vrši pomoću odgovarajućih sredstava i metoda za utvrđivanje prisustva alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci kod zatvorenika.

Zatvaranje u posebno obezbijedenu prostoriju

Član 91

Mjera predostrožnosti zatvaranje u posebno obezbijedenu prostoriju može se preduzeti ukoliko postoji opasnost da će zatvorenik izvršiti samoubistvo ili samopovređivanje.

Mjera iz stava 1 ovog člana, može se primjenjivati najduže do 48 časova.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, lice koje rukovodi zatvorom formira tim stručnjaka koji će ispitati slučaj i predložiti mjere radi otklanjanja uzroka koji su doveli zatvorenika u takvo stanje.

Hvatanje odbjeglog zatvorenika

Član 92

O bjekstvu zatvorenika iz Zavoda ili prilikom sprovođenja ili obezbjeđenja van Zavoda, službenik obezbjeđenja, bez odlaganja, obavještava neposrednog starješinu i istovremeno preduzima radnje hvatanja odbjeglog zatvorenika.

Hvatanje odbjeglog zatvorenika preduzima službenik obezbjeđenja, bez obzira da li se nalazi na službenoj dužnosti.

Službenici obezbjeđenja mogu obezbijediti mjesto za koje postoji sumnja da se na tom mjestu odbjegli zatvorenik krije, do dolaska policije.

Prilikom vršenja poslova iz st. 2 i 3 ovog člana, službenik obezbjeđenja je dužan da se legitimiše.

U slučaju bjekstva zatvorenika, Zavod o tome odmah obavještava policiju.

Korišćenje tuđih sredstava veze i prevoznih sredstava

Član 93

Prilikom hvatanja odbjeglog zatvorenika službenik obezbjeđenja ima pravo da legitimise građane i utvrđuje njihov identitet.

Radi hvatanja i privođenja odbjeglog zatvorenika, službenik obezbjeđenja ima pravo da se posluži prevoznim sredstvima i sredstvima veze do kojih može da dođe, ako službenu radnju ne može izvršiti na drugi način.

O upotrebi sredstava iz stava 2 ovog člana, izdaće se potvrda vlasniku prevoznog sredstva ili sredstva veze, radi naknade troškova.

Održavanje reda i bezbjednosti u saradnji sa policijom

Član 94

U slučaju težih oblika narušavanja reda i bezbjednosti u Zavodu, kao i prilikom sprovođenja, starješina Zavoda može zatražiti intervenciju policije.

Po zahtjevu iz stava 1 ovog člana, policija je dužna da postupi.

Priprema za otpuštanje

Član 95

U svrhu pripreme za otpuštanje iz zatvora, zatvorenik može biti premješten iz prostorija zatvorenog tipa u prostorije poluotvorenog ili otvorenog tipa.

Prilikom pripreme za otpuštanje iz zatvora, zatvoreniku se daju savjeti u vezi njegovih ličnih, finansijskih i socijalnih pitanja i obezbjeđuje spisak organa i ustanova nadležnih sa socijalnu pomoć i zapošljavanje.

Zatvoreniku koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci ili kazne zatvor od četrdeset godina, a kojem je do redovnog isteka te kazne ostalo najviše tri mjeseca može se radi pripreme za otpuštanje iz zatvora dozvoliti izlazak iz zatvora u trajanju najduže tri dana.

Pomoć nakon otpuštanja

Član 96

Ako je zatvoreniku potrebna pomoć nakon otpuštanja iz zatvora, Zavod će uz njegov pristanak, prije otpuštanja iz zatvora, o tome obavijestiti centar za socijalni rad.

Otpuštanje

Član 97

Zatvorenik se otpušta iz zatvora onog dana kad mu ističe kazna zatvora ili kazna zatvor od četrdeset godina.

Otpuštanje iz zatvora vrši se u jutarnjim časovima, a najkasnije do 12 časova.

Ako posljednji dan izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina pada u nedjelju, državni ili vjerski praznik, otpuštanje zatvorenika iz zatvora vrši se u subotu ili posljednjeg radnog dana koji prethodi državnom ili vjerskom prazniku.

Ako je zatvorenik stranac, Zavod o njegovom otpuštanju obavještava policiju.

Zatvorenik se oslobađa rada i ostalih aktivnosti najmanje tri dana prije dana otpuštanja iz zatvora.

Zdravstveni pregled prilikom otpuštanja

Član 98

Zatvorski doktor će zatvorenika pregledati najkasnije tri dana prije otpuštanja iz zatvora, o čemu sačinjava izvještaj, a podaci o zdravlju i fizičkoj sposobnosti zatvorenika unose se u njegov zdravstveni karton.

Ukoliko se prilikom pregleda iz stava 1 ovog člana utvrdi da su zatvoreniku potrebni lijekovi, prilikom otpuštanja zatvorenik dobija potrebnu količinu lijekova za tri dana.

Ukoliko je zatvorenik, u vrijeme kad se otpušta sa izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, teško tjelesno ili duševno bolestan i usljed toga nesposoban za putovanje, Zavod će ga smjestiti u najbližu zdravstvenu ustanovu čije usluge su obuhvaćene obaveznim zdravstvenim osiguranjem.

Otpusni list

Član 99

Prilikom otpuštanja iz zatvora, zatvoreniku se uručuje otpusni list koji sadrži njegove lične podatke, datum prijema u zatvor, datum otpuštanja iz zatvora i, po potrebi, datum kad zatvorenik mora da se javi policiji.

Otpusni list služi kao dokaz o identitetu zatvorenika, ukoliko nema ličnu kartu, pasoš ili drugu javnu ispravu iz koje se može utvrditi njegov identitet dok ne stigne u mjesto svog prebivališta ili boravišta.

Otpusni list dostavlja se sudu iz člana 14 ovog zakona, policiji, centru za socijalni rad i Ministarstvu.

Vraćanje stvari prilikom otpuštanja

Član 100

Prilikom otpuštanja iz zatvora, zatvoreniku se vraćaju stvari koje su čuvane u Zavodu.

Troškovi prevoza nakon otpuštanja

Član 101

Ukoliko zatvorenik prilikom otpuštanja iz zatvora nema sopstvenih sredstava, Zavod će mu platiti troškove prevoza (autobusom ili željeznicom) do mjesta njegovog prebivališta, odnosno boravišta, a zatvoreniku koji je stranac do graničnog prelaza ili aerodroma.

2. Disciplinska i materijalna odgovornost zatvorenika Osnov disciplinske odgovornosti

Član 102

Zatvorenik je disciplinski odgovoran za povrede odredaba ovog zakona i Pravilnika o kućnom redu.

Odgovornost zatvorenika za krivično djelo ili prekršaj ne isključuje disciplinsku odgovornost.

Zabrana ponovnog vođenja disciplinskog postupka

Član 103

Protiv zatvorenika koji je u disciplinskom postupku oglašen odgovornim ili je oslobođen disciplinske odgovornosti, ne može se povodom istog disciplinskog prekršaja pokrenuti novi disciplinski postupak.

Disciplinski prekršaj

Član 104

Disciplinski prekršaji zatvorenika mogu biti lakši i teži.

Lakši disciplinski prekršaji

Član 105

Lakši disciplinski prekršaji zatvorenika su:

- 1) narušavanje reda i mira u zatvoru;
- 2) posjedovanje ili uzimanje lijekova bez odobrenja zatvorskog doktora;
- 3) pripremanje hrane u prostorijama koje nijesu namijenjene za tu svrhu;
- 4) dolaženje bez najave i obraćanje bez odobrenja starješini Zavoda, pomoćniku starješine Zavoda, licu koje rukovodi zatvorom, službeniku obezbjeđenja ili drugim licima;
- 5) držanje novca kod sebe;
- 6) zanemarivanje i izbjegavanje radnih obaveza;
- 7) neuredno održavanje prostorija u kojima zatvorenici borave i lične higijene;
- 8) podstrekavanje drugog zatvorenika na izvršenje lakšeg disciplinskog prekršaja;
- 9) vrijeđanje, klevetanje ili nepristojno ponašanje prema drugom zatvoreniku;
- 10) kretanje ili boravak u nedozvoljenom prostoru.

Teži disciplinski prekršaji

Član 106

Teži disciplinski prekršaji zatvorenika su:

- 1) zagađivanje prostorije u kojoj zatvorenik boravi, kao i drugih prostorija u zatvoru i znatnije zanemarivanje kolektivne i lične higijene;
- 2) ugrožavanje svog zdravlja samopovređivanjem, tetoviranjem ili na drugi način, osim u slučajevima izazvanim psihičkim smetnjama;
- 3) posjedovanje ili uzimanje sedativa, steroida ili drugih sličnih supstanci;
- 4) vrijeđanje, klevetanje ili nepristojno ponašanje prema zaposlenima u Zavodu ili drugom licu;
- 5) kretanje ili boravak u zabranjenoj zoni;
- 6) bavljenje kockom;
- 7) podučavanje o načinu izvršenja krivičnih djela prenošenjem ličnog iskustva ili na drugi način;
- 8) neprijavljivanje, odnosno neodjavljivanje policiji prilikom korišćenja pogodnosti van zatvora;
- 9) neopravdano kašnjenje nakon korišćenja pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 1, 2, 3 i tač. 11 do 15 ovog zakona;
- 10) uzastopno ponavljanje tri disciplinska prekršaja u četiri mjeseca;
- 11) nedozvoljena trgovina i razmjena stvari i predmeta;
- 12) izrađivanje ili posjedovanje stvari čije držanje i upotreba u zatvoru nijesu dozvoljeni;
- 13) prevara ili obmanjivanje zatvorenika, službenika obezbjeđenja ili drugih zaposlenih u Zavodu;
- 14) odbijanje testiranja na zarazne bolesti, alkohol, opojne droge ili druge psihoaktivne supstance;
- 15) nepostupanje po usmenoj ili drugoj naredbi, u skladu sa ovim zakonom;
- 16) učestvovanje u tuči ili nanošenje tjelesnih povreda;
- 17) zadržavanje drugog zatvorenika protiv njegove volje;
- 18) krađa;
- 19) oštećenje ili uništavanje tuđe imovine;
- 20) oštećenje ili uništavanje prostorije u kojoj zatvorenik boravi i drugih prostorija u zatvoru;
- 21) iznuda;
- 22) ucjenjivanje;
- 23) pripremanje ili organizovanje pobune zatvorenika ili učestvovanje u pobuni;
- 24) sprječavanje ili učestvovanje u grupi koja sprječava službenika obezbjeđenja u vršenju službene radnje pružanjem aktivnog ili pasivnog otpora;
- 25) pozivanje zatvorenika na aktivan ili pasivan otpor;
- 26) nasilničko ponašanje;
- 27) izrađivanje, nabavljanje i posjedovanje oružja i sredstava namijenjenih za ugrožavanje života i tijela;
- 28) neovlašćeno nabavljanje, posjedovanje i uzimanje alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci;
- 29) omogućavanje uživanja alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci;
- 30) podstrekavanje drugog zatvorenika na izvršenje težeg disciplinskog prekršaja;
- 31) pripremanje, organizovanje, pokušaj bjekstva ili bjekstvo iz zatvora;
- 32) pomoć u bjekstvu drugom zatvoreniku;
- 33) zloupotreba pogodnosti ili prekida kazne.

Disciplinske mjere za lakši disciplinski prekršaj

Član 107

Disciplinske mjere za lakši disciplinski prekršaj zatvorenika su:

- ukor;
- uskraćivanje mogućnosti na vanrednu ili posebnu posjetu;
- ograničenje raspolaganja novcem sa depozita zatvorenika.

Mjere iz stava 1 al. 2 i 3 ovog člana mogu se izreći u trajanju do šest mjeseci.

Disciplinske mjere za teži disciplinski prekršaj

Član 108

Disciplinske mjere za teži disciplinski prekršaj zatvorenika su:

- uskraćivanje pogodnosti;
- uskraćivanje mogućnosti na vanrednu ili posebnu posjetu;
- upućivanje u samicu.

Mjere iz stava 1 al. 1 i 2 ovog člana, mogu se izreći u trajanju do jedne godine, a mjera iz stava 1 alineja 3 ovog člana do 14 dana.

Pokretanje disciplinskog postupka

Član 109

Disciplinski postupak pokreće se podnošenjem disciplinske prijave protiv zatvorenika.

Disciplinsku prijavu podnosi lice koje rukovodi zatvorom, u roku od tri dana od dana saznanja za disciplinski prekršaj i učinioca, na osnovu predloga službenika obezbjeđenja ili drugih službenika Zavoda.

Zatvoreniku se mora uručiti disciplinska prijava, najkasnije u roku od 24 časa od časa pokretanja disciplinskog postupka.

Od uručenja disciplinske prijave zatvoreniku do dana održavanja rasprave ne može proteći manje od 48 časova.

Disciplinska komisija

Član 110

Disciplinski postupak protiv zatvorenika vodi i disciplinsku mjeru predlaže disciplinska komisija.

Sastav disciplinske komisije određuje starješina Zavoda rješenjem.

U sastavu disciplinske komisije ne može biti podnosilac disciplinske prijave.

Disciplinski postupak

Član 111

Disciplinski postupak je hitan.

U disciplinskom postupku vodi se rasprava.

U disciplinskom postupku zatvorenik može imati advokata po svom izboru i o svom trošku, koga je dužan da angažuje u roku od 24 časa od uručenja disciplinske prijave.

Ako zatvorenik u roku iz stava 3 ovog člana ne angažuje advokata, disciplinski postupak će se nastaviti bez prisustva advokata.

U disciplinskom postupku primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Rasprava

Član 112

Rasprava pred disciplinskom komisijom počinje saslušanjem zatvorenika.

Na raspravi se saslušava zatvorenik, pribavlja izvještaj o njegovom radu i vladanju i izvode svi potrebni dokazi.

U disciplinskom postupku zatvorenik ima pravo da predlaže dokaze, postavlja pitanja svjedocima i vještacima i stavlja primjedbe na njihove iskaze i pisane dokaze.

Odlučivanje o disciplinskoj prijavi

Član 113

Disciplinsku mjeru zatvoreniku izriče starješina Zavoda, na predlog disciplinske komisije.

Disciplinska komisija je dužna da predlog odluke iz stava 1 ovog člana dostavi starješini Zavoda, u roku do 24 časa od časa zaključenja rasprave.

Starješina Zavoda, u roku od tri dana od dana prijema predloga odluke iz stava 2 ovog člana, rješenjem odlučuje o disciplinskoj prijavi.

Rješenje iz stava 3 ovog člana, uručuje se zatvoreniku, bez odlaganja, i objavljuje na oglasnoj tabli zatvora.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana, zatvorenik ima pravo žalbe Ministarstvu, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Žalba odlaže izvršenje rješenja.

Postupanje po žalbi

Član 114

O žalbi iz člana 113 stav 5 ovog zakona, Ministarstvo odlučuje u roku od pet dana od dana njenog prijema. Protiv odluke iz stava 1 ovog člana, zatvorenik može pokrenuti upravni spor.

Zastarjelost

Član 115

Pokretanje disciplinskog postupka za lakši disciplinski prekršaj zastarijeva u roku od mjesec dana od dana saznanja za lakši disciplinski prekršaj, odnosno u roku od tri mjeseca od dana kad je učinjen lakši disciplinski prekršaj.

Pokretanje disciplinskog postupka za teži disciplinski prekršaj zastarijeva u roku od tri mjeseca od dana saznanja za teži disciplinski prekršaj, odnosno u roku od šest mjeseci od dana kad je učinjen teži disciplinski prekršaj.

Vođenje disciplinskog postupka zastarijeva kad protekne dva puta onoliko vremena koliko je zakonom utvrđena zastarjelost pokretanja, a najkasnije u roku od dvije godine od dana saznanja za disciplinski prekršaj.

Zastarjelost ne teče za vrijeme kad disciplinski postupak nije moguće pokrenuti, odnosno voditi.

Izvršenje disciplinskih mjera

Član 116

Disciplinska mjera se, po pravilu, izvršava bez odlaganja.

Disciplinska mjera upućivanje u samicu izvršava se u za tu svrhu namijenjenoj prostoriji.

Prostorija iz stava 2 ovog člana mora da bude površine najmanje 8 m² i mora da ima sanitarni uređaj, dnevnu svjetlost, vodu za piće, krevet sa posteljinom, sto, stolicu, grijanje i zvono.

Prije upućivanja zatvorenika u samicu obavezan je ljekarski pregled.

U toku izvršenja disciplinske mjere iz stava 2 ovog člana, zatvorenik ima pravo da boravi na svježem vazduhu, najmanje jedan čas van zatvorenog prostora, ima pravo na jednu redovnu posjetu u trajanju do jednog časa i posjetu zatvorskog doktora ili zdravstvenog radnika Zavoda, najmanje jednom dnevno.

Na zahtjev zatvorenika koji izdržava disciplinsku mjeru upućivanje u samicu, omogućiće se individualni vjerski obred.

Ukoliko je zatvorenik radno angažovan, disciplinska mjera iz stava 2 ovog člana može se izvršavati nakon završetka dnevnih radnih aktivnosti.

Bliži način izvršenja disciplinskih mjera protiv zatvorenika propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Odlaganje i prekid izvršenja disciplinske mjere

Član 117

Izvršenje disciplinske mjere, osim mjere ukora, starješina Zavoda može uslovno odložiti za vrijeme do šest mjeseci.

Prilikom odlučivanja da li će se uslovno odložiti izvršenje disciplinske mjere iz stava 1 ovog člana, starješina Zavoda uzeće u obzir ličnost zatvorenika, odnos prema učinjenom disciplinskom prekršaju i njegovo ranije ponašanje u zatvoru.

Odluka o odlaganju izvršenja disciplinske mjere sastavni je dio rješenja kojim se izriče disciplinska mjera.

Disciplinska mjera čije je izvršenje odloženo neće se izvršiti ako zatvorenik za vrijeme provjeravanja iz stava 1 ovog člana, ne učini novi disciplinski prekršaj.

Izvršenje izrečene disciplinske mjere, osim mjere ukora, starješina Zavoda može prekinuti, na obrazloženi predlog zatvorskog doktora, zbog bolesti zatvorenika ili ako ocijeni da je sa izdržanim dijelom mjere postignuta svrha disciplinske mjere.

Ukoliko su zatvoreniku izrečene dvije ili više disciplinskih mjera upućivanje u samicu, u ukupnom trajanju dužem od 14 dana, izvršenje tih mjera će se prekinuti nakon svakog 14. dana, u trajanju najmanje dva dana, nakon čega će se nastaviti sa izvršenjem tih mjera.

Izuzetno od stava 6 ovog člana, neće se prekidati izvršenje disciplinskih mjera ukoliko zatvorenik to zahtijeva.

Evidencija o disciplinskim mjerama

Član 118

O izrečenim disciplinskim mjerama Zavod vodi posebnu evidenciju.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Materijalna odgovornost

Član 119

Zatvorenik koji namjerno ili iz grube nepažnje prouzrokuje materijalnu štetu za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, obavezan je da je nadoknadi.

O naknadi štete u iznosu do 200,00 eura odlučuje se u disciplinskom postupku, a ako je šteta veća od 200,00 eura Zavod svoje pravo može ostvariti u skladu sa posebnim zakonom.

Rješenje o izrečenoj disciplinskoj mjeri sadrži i odluku o naknadi materijalne štete, ukoliko je pričinjena.

Ako je žalba na rješenje iz stava 3 ovog člana izjavljena samo u dijelu odluke o naknadi štete, žalba zadržava izvršenje rješenja samo u tom dijelu.

3. Uslovni otpust Nadležnost i podnošenje molbe za uslovni otpust

Član 120

Zatvorenik koji ispunjava uslove za uslovni otpust sa izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, u smislu Krivičnog zakonika, može podnijeti molbu za uslovni otpust sudu koji je donio odluku u prvom stepenu.

Molbu za uslovni otpust može podnijeti i punomoćnik zatvorenika iz stava 1 ovog člana.

O molbi za uslovni otpust odlučuje sud koji je donio odluku u prvom stepenu u vijeću od troje sudija u skladu sa članom 24 stav 7 Zakonika o krivičnom postupku.

Prethodno ispitivanje molbe za uslovni otpust

Član 121

Po prijemu molbe za uslovni otpust vijeće iz člana 120 stav 3 ovog zakona ispitaće da li su ispunjeni zakonom propisani uslovi za podnošenje molbe i rješenjem odbaciti molbu ako utvrdi da:

- je podnijeta od strane neovlašćenog lica; ili
- zatvorenik nije izdržao dvije trećine odnosno jednu polovinu izrečene kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Ako ne odbaci molbu za uslovni otpust, vijeće će zatražiti izvještaj od Zavoda o okolnostima koje se odnose na ličnost zatvorenika, njegov raniji život, njegovo vladanje za vrijeme izdržavanja kazne, a naročito da li je disciplinski kažnjavan, ako se na osnovu procjene rizika utvrdi da ne postoje smetnje u pogledu njegove bezbjednosti, izvršavanje radnih obaveza, s obzirom na njegovu radnu sposobnost, kao i druge okolnosti koje pokazuju da je postignuta svrha kažnjavanja i da li se zatvorenik tako popravio da se može sa osnovom očekivati da će se na slobodi dobro vladati, a naročito da do isteka vremena za koje je izrečena kazna ne učini novo krivično djelo.

Odlučivanje bez održavanja ročišta

Član 122

Vijeće iz člana 120 stav 3 ovog zakona može donijeti rješenje o uslovnom otpustu zatvorenika bez održavanja ročišta ako iz spisa proizilazi da su ispunjeni uslovi za odlučivanje.

Zakazivanje ročišta

Član 123

Predsjednik vijeća iz člana 120 stav 3 ovog zakona naredbom određuje dan, čas i mjesto održavanja ročišta za odlučivanje o molbi za uslovni otpust.

Na ročište predsjednik vijeća poziva zatvorenika i branioca ako ga ima, a može pozvati i državnog tužioca, ako je to neophodno ili se smatra da bi bilo korisno.

U pozivu će se branilac upozoriti da njegov nedolazak ne sprječava održavanje ročišta.

Licima iz stava 2 ovog člana, poziv se mora dostaviti tako da od dana dostavljanja poziva do dana održavanja ročišta ostane dovoljno vremena za pripremanje za ročište, a najmanje osam dana.

Tok ročišta

Član 124

Ročište za odlučivanje o molbi za uslovni otpust počinje iznošenjem razloga za uslovni otpust od strane branioca, a u slučaju da je branilac odsutan, predsjednik vijeća iz člana 120 stav 3 ovog zakona ukratko će izložiti razloge za podnošenje molbe za uslovni otpust.

Predsjednik vijeća iz člana 120 stav 3 ovog zakona će uzeti izjavu od zatvorenika.

Ako državni tužilac prisustvuje ročištu, predsjednik vijeća ga poziva da se izjasni o molbi za uslovni otpust.

Odlučivanje o uslovnom otpustu

Član 125

Vijeće iz člana 120 stav 3 ovog zakona će odmah po okončanju ročišta ili u slučaju iz člana 122 ovog zakona, donijeti rješenje kojim odbija ili usvaja molbu za uslovni otpust.

U rješenju kojim se usvaja molba za uslovni otpust može se odrediti da je zatvorenik dužan da ispuni jednu ili više sljedećih obaveza i to:

- 1) uzdržavanje od kontakata sa određenim licem;
- 2) uzdržavanje od kontakata sa određenom kategorijom lica;
- 3) uzdržavanje od upotrebe droga, alkohola i drugih psihoaktivnih supstanci;
- 4) uzdržavanje od posjećivanja određenih mjesta, lokala, prostorija i javnih skupova;
- 5) nastavak liječenja;
- 6) posjećivanje određenih profesionalnih i drugih savjetovališta ili ustanova i postupanje po njihovim uputstvima;
- 7) osposobljavanje za određeno zanimanje;
- 8) traženje i prihvatanje zaposlenja koje odgovara njegovim radnim sposobnostima;
- 9) uzdržavanje porodice, čuvanje i vaspitavanje djece i vršenje drugih porodičnih obaveza.

Prilikom utvrđivanja obaveza iz stava 2 ovog člana uzimaju se u obzir potrebe zatvorenika i cijeni njegova spremnost za ispunjavanje obaveza, sa ciljem da se utvrđivanjem tih obaveza kod zatvorenika razvije osjećaj odgovornosti prema zajednici, a naročito prema oštećenom.

Dostavljanje rješenja i pravo na žalbu

Član 126

Pravosnažno rješenje o uslovnom otpustu dostavlja se u roku od osam dana, zatvoreniku i njegovom braniocu, državnom tužiocu, Zavodu i sudu iz člana 14 ovog zakona.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana, žalbu mogu izjaviti državni tužilac, zatvorenik i njegov branilac.

Rješenje kojim se usvaja molba za uslovni otpust dostavlja se i policiji i Jedinici za uslovnu slobodu.

Ponovno podnošenje molbe

Član 127

U slučaju odbijanja molbe za uslovni otpust, nova molba se ne može podnijeti prije isteka: tri mjeseca, ako je izrečena kazna zatvora u trajanju do dvije godine; šest mjeseci, ako je izrečena kazna zatvora u trajanju od dvije godine do deset godina, odnosno jedne godine ako je izrečena kazna zatvora u trajanju dužem od deset godina, računajući od dana donošenja rješenja kojim je molba za uslovni otpust odbijena.

U slučaju odbijanja molbe za uslovni otpust kad je izrečena kazna zatvor od četrdeset godina, nova molba za uslovni otpust ne može se podnijeti prije isteka dvije godine od dana donošenja rješenja kojim je molba za uslovni otpust odbijena.

4. Izvršenje kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje

Nadležnost za izvršenje

Član 128

Pravosnažnu sudsku odluku kojom se određuje da se kazna zatvora izvršava u prostorijama u kojima osuđeni stanuje, sud koji je donio odluku dostavlja Jedinici za uslovnu slobodu, u roku od osam dana od dana pravosnažnosti te odluke.

U izvršenju kazne iz stava 1 ovog člana, Jedinica za uslovnu slobodu:

- 1) poziva osuđenog radi obavljanja razgovora i sačinjavanja programa izvršenja kazne;
- 2) informiše osuđenog o pravima i obavezama i upozorava ga o posljedicama nepoštovanja obaveza;
- 3) instalira uređaj za praćenje osuđenog i daje detaljna uputstva o radu uređaja;
- 4) vrši kontrolu izvršenja kazne i rukuje uređajem kojim se prati kretanje osuđenog i njegov položaj u prostoru;
- 5) vrši uvid u dokumentaciju o osuđenom (sudska odluka, nalazi i mišljenja doktora medicine i drugih stručnih lica, izvještaji centra za socijalni rad i dr.) i prikuplja druge potrebne podatke o osuđenom od drugih organa, institucija i organizacija;
- 6) sačinjava izvještaje o izvršenju te kazne i dostavlja ih sudu iz stava 1 ovog člana;
- 7) vodi evidenciju o izvršenju te kazne; i
- 8) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom.

Bliži način izvršenja kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje, propisuje Ministarstvo.

Pravo na boravak van prostorija u kojima osuđeni stanuje

Član 129

Osuđeni koji izvršava kaznu zatvora u prostorijama u kojima stanuje ima pravo da boravi jedan čas dnevno van prostorija u kojima stanuje, na način utvrđen programom iz člana 128 stav 2 tačka 1 ovog zakona.

Napuštanje prostorija u kojima osuđeni stanuje

Član 130

Prostorije u kojima stanuje, osuđeni može napustiti zbog:

- 1) pružanja medicinske pomoći osuđenom ili članu njegovog domaćinstva, ako je za pružanje medicinske pomoći neophodno napuštanje prostorija;
- 2) redovnog odlaska na posao, ukoliko krivično djelo za koje je osuđen nije u vezi sa radom;
- 3) pohađanja nastave tokom redovnog školovanja;
- 4) odlaska na polaganje ispita;
- 5) teške, akutne ili hronične bolesti, radi odlaska na redovne zdravstvene preglede;
- 6) svog vjenčanja ili smrti bliskog lica;
- 7) obaveze staranja prema članu porodice, u skladu sa zakonom, u slučaju da tu obavezu ne može da obavlja drugo lice.

Zahtjev za napuštanje prostorija u kojima osuđeni stanuje

Član 131

Zahtjev za napuštanje prostorija u kojima stanuje, osuđeni odnosno član njegove uže porodice podnosi Ministarstvu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, prilaže se dokumentacija u vezi razloga zbog kojih se traži napuštanje prostorija.

U slučaju kad Ministarstvo odobri osuđenom da napusti prostorije u kojima stanuje, vrijeme koje osuđeni provede van prostorija u kojima stanuje uračunava se u vrijeme izvršenja kazne zatvora.

Izuzetno, osuđeni kome je potrebna hitna medicinska pomoć može napustiti prostorije u kojima stanuje i bez podnošenja zahtjeva, o čemu je dužan da, u roku od 24 časa, obavijesti Jedinicu za uslovnu slobodu i dostavi izvještaj zdravstvene ustanove o zdravstvenom stanju.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, vrijeme provedeno na bolničkom liječenju uračunava se u vrijeme izvršenja kazne zatvora.

Ako osuđeni u slučaju iz stava 4 ovog člana, bez opravdanog razloga ne obavijesti Jedinicu za uslovnu slobodu o razlozima napuštanja prostorija u kojima stanuje, smatraće se da je samovoljno napustio prostorije u kojima stanuje i to vrijeme se neće uračunati u vrijeme izvršenja kazne zatvora.

Obavještavanje suda

Član 132

Ukoliko osuđeni jednom u trajanju preko šest časova ili dva puta u trajanju do šest časova samovoljno napusti prostorije u kojima stanuje, Jedinica za uslovnu slobodu će o tome, bez odlaganja, obavijestiti sud iz člana 128 stav 1 ovog zakona.

Ukidanje rješenja kojim je odobreno napuštanje prostorija

Član 133

Ministarstvo će ukinuti rješenje kojim je odobreno da osuđeni napusti prostorije u kojima stanuje, ako:

- 1) prestanu razlozi zbog kojih je osuđenom odobreno napuštanje prostorija;
- 2) se naknadno utvrdi da su podaci navedeni u zahtjevu iz člana 131 stav 1 ovog zakona netačni;
- 3) osuđeni zloupotrijebi napuštanje prostorija u kojima stanuje.

III. IZVRŠENJE NOVČANE KAZNE

Nadležnost za izvršenje

Član 134

Za izvršenje novčane kazne nadležan je sud koji je donio odluku u prvom stepenu, u skladu sa Krivičnim zakonikom Crne Gore.

IV. IZVRŠENJE MJERA BEZBJEDNOSTI

1. Obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi

Nadležnost za izvršenje

Član 135

Mjera bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi izvršava se u zdravstvenoj ustanovi namijenjenoj za tu svrhu, u skladu sa zakonom.

Upućivanje na izvršenje

Član 136

Lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 135 ovog zakona, na izvršenje upućuje sud koji je izrekao tu mjeru, u roku od osam dana od dana pravosnažnosti odluke.

Sud koji je izrekao mjeru bezbjednosti iz člana 135 ovog zakona, dostaviće organu državne uprave nadležnom za poslove zdravlja primjerak odluke.

Sprovođenje na izvršenje

Član 137

Ako se lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 135 ovog zakona nalazi na slobodi, sprovođenje u zdravstvenu ustanovu, po naredbi suda, izvršava nadležna zdravstvena ustanova uz pomoć policije, a ukoliko se lice nalazi u pritvoru sprovođenje vrše službenici obezbjeđenja.

Obaveza zdravstvene ustanove

Član 138

Zdravstvena ustanova u kojoj se izvršava mjera bezbjednosti iz člana 135 ovog zakona, dužna je da primi lice koje je upućeno na izvršenje te mjere.

Zdravstvena ustanova iz stava 1 ovog člana, po potrebi, a najmanje jednom godišnje, o zdravstvenom stanju lica prema kome se izvršava mjera bezbjednosti, obavještava sud koji je izrekao tu mjeru, a ukoliko ocijeni da je prestala potreba za liječenjem, o tome bez odlaganja obavještava sud.

Premještanje u drugu zdravstvenu ustanovu

Član 139

Lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 135 ovog zakona, može se premjestiti u drugu zdravstvenu ustanovu na lični zahtjev ili na predlog zdravstvene ustanove u kojoj se izvršava ta mjera.

O premještanju lica iz stava 1 ovog člana, odlučuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, o čemu obavještava sud koji je izrekao mjeru bezbjednosti.

Podzakonski akt

Član 140

Bliži način izvršenja mjere bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja.

2. Obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi

Nadležnost za izvršenje

Član 141

Mjera bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi izvršava se u zdravstvenoj ustanovi namijenjenoj za tu svrhu, u skladu sa zakonom.

Upućivanje na izvršenje

Član 142

Lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 141 ovog zakona, na izvršenje upućuje sud koji je izrekao tu mjeru, u roku od osam dana od dana pravosnažnosti odluke.

Lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 141 ovog zakona, dužno je da se u roku koji odredi sud, a najkasnije u roku od 15 dana od dana upućivanja, javi zdravstvenoj ustanovi u koju je upućeno radi liječenja.

Odluku iz stava 1 ovog člana, sud koji je izrekao mjeru bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi dostavlja zdravstvenoj ustanovi u kojoj će se mjera izvršavati.

Obaveze zdravstvene ustanove

Član 143

Zdravstvena ustanova u kojoj se izvršava mjera bezbjednosti iz člana 141 ovog zakona, dužna je da primi lice koje je upućeno na izvršenje te mjere i obavijesti sud o danu javljanja tog lica.

Ako se lice upućeno na izvršenje mjere bezbjednosti iz člana 141 ovog zakona, ne javi odnosno ne podvrgne liječenju u roku koji odredi sud, liječenje samovoljno napusti ili u toku liječenja nastupi opasnost da ponovo učini protivpravno djelo propisano zakonom kao krivično djelo tako da je potrebno njegovo liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi, zdravstvena ustanova o tome, bez odlaganja, obavještava sud koji je izrekao ovu mjeru.

O zdravstvenom stanju lica prema kome se izvršava mjera bezbjednosti iz člana 141 ovog zakona, zdravstvena ustanova dužna je da, po potrebi, a najmanje jednom u šest mjeseci, obavještava sud koji je izrekao tu mjeru, a ukoliko ocijeni da je prestala potreba za liječenjem, o tome bez odlaganja obavještava sud.

3. Obavezno liječenje alkoholičara i obavezno liječenje narkomana

Nadležnost za izvršenje

Član 144

Mjera bezbjednosti obavezno liječenje alkoholičara i mjera bezbjednosti obavezno liječenje narkomana izrečene uz kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina, izvršavaju se u Zavodu, ako za to postoje uslovi.

Ukoliko u Zavodu ne postoje uslovi za izvršenje mjera iz stava 1 ovog člana, kao i kad su mjere izrečene uz novčanu kaznu, sudsku opomenu, uslovnu osudu i kad je osuđeni oslobođen od izvršenja kazne, izvršavaju se u zdravstvenoj ustanovi namijenjenoj za tu svrhu, u skladu sa zakonom.

Ako se mjera bezbjednosti obavezno liječenje alkoholičara i mjera bezbjednosti obavezno liječenje narkomana izrečene uz kaznu zatvora ne izvršavaju u Zavodu, a izvršene su prije isteka kazne zatvora, na zahtjev suda koji je izrekao te mjere, policija će sprovesti osuđenog na izdržavanje kazne zatvora.

Upućivanje na izvršenje

Član 145

Na izvršenje mjere bezbjednosti iz člana 144 ovog zakona, lice kome je izrečena ova mjera upućuje sud iz člana 14 ovog zakona, a ako se lice nalazi u pritvoru, upućuje ga osnovni sud u čijem sjedištu se izvršava pritvor.

Ako se mjera bezbjednosti iz člana 144 ovog zakona ne izvršava u Zavodu, sud iz stava 1 ovog člana, dostavlja pravosnažnu odluku zdravstvenoj ustanovi u koju je osuđeni upućen.

Lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 144 ovog zakona, dužno je da se, u roku koji odredi sud, javi zdravstvenoj ustanovi u koju je upućen radi liječenja.

Obaveze zdravstvene ustanove

Član 146

Zdravstvena ustanova u kojoj se izvršava mjera bezbjednosti iz člana 144 ovog zakona, dužna je da primi lice koje je upućeno na izvršenje te mjere.

Ako se osuđeni ne javi u zdravstvenu ustanovu na liječenje ili liječenje samovoljno napusti, zdravstvena ustanova o tome, bez odlaganja, obavještava sud iz člana 14 ovog zakona.

Kad ocijeni da je prestala potreba za liječenjem lica kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 144 ovog zakona, zdravstvena ustanova u kojoj se ova mjera izvršava obavještava o tome sud koji je izrekao ovu mjeru.

Podzakonski akt

Član 147

Bliži način izvršenja mjere bezbjednosti obavezno liječenje alkoholičara i mjere bezbjednosti obavezno liječenje narkomana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja.

4. Zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti Nadležnost za izvršenje

Član 148

Pravosnažnu odluku kojom je izrečena mjera bezbjednosti zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti, prvostepeni sud dostavlja privrednom društvu, preduzetniku, organu ili organizaciji u kojoj je osuđeni zaposlen, organu nadležnom za izdavanje dozvole ili odobrenja za vršenje poziva, djelatnosti ili dužnosti, kao i nadležnoj inspekciji, u skladu sa zakonom.

Kad je za vršenje poziva, djelatnosti ili dužnosti neophodna dozvola ili odobrenje nadležnog organa, mjera bezbjednosti iz stava 1 ovog člana izvršava se oduzimanjem dozvole ili odobrenja, odnosno zabranom njihovog izdavanja, u skladu sa zakonom.

5. Zabrana upravljanja motornim vozilom Nadležnost za izvršenje

Član 149

Pravosnažnu odluku kojom je izrečena mjera bezbjednosti zabrana upravljanja motornim vozilom, prvostepeni sud dostavlja policiji prema mjestu prebivališta ili boravišta osuđenog, a ako osuđeni ima stranu vozačku dozvolu, pravosnažnu odluku dostavlja policiji prema mjestu izvršenja krivičnog djela.

Policija će, bez odlaganja, osuđenom oduzeti vozačku dozvolu, dok traje izvršenje mjere bezbjednosti iz stava 1 ovog člana i o tome izdati potvrdu, u skladu sa zakonom.

Ako je mjera bezbjednosti iz stava 1 ovog člana, izrečena licu koje nema položen vozački ispit, policija će o tome obavijestiti organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove.

Licu iz stava 3 ovog člana, neće se izdati vozačka dozvola za vrijeme trajanja mjere bezbjednosti iz stava 1 ovog člana.

6. Oduzimanje predmeta

Nadležnost za izvršenje

Član 150

Mjeru bezbjednosti oduzimanje predmeta izvršava prvostepeni sud, u skladu sa zakonom.

Ako zakonom nije propisano obavezno uništenje oduzetih predmeta, zavisno od prirode oduzetih predmeta, sud iz stava 1 ovog člana odlučuje da li će ih prodati, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje, ustupiti državnom organu, ustanovi ili dobrotvornoj organizaciji ili će ih uništiti ili sa njima postupiti u skladu sa posebnim propisima.

Sredstva ostvarena prodajom predmeta iz stava 2 ovog člana, prihod su budžeta Crne Gore.

7. Protjerivanje stranca iz zemlje Nadležnost za izvršenje

Član 151

Pravosnažnu odluku kojom je izrečena mjera bezbjednosti protjerivanje stranca iz zemlje, prvostepeni sud dostavlja radi izvršenja policiji, u skladu sa zakonom.

8. Zabrana približavanja

Nadležnost za izvršenje

Član 152

Pravosnažnu odluku kojom je izrečena mjera bezbjednosti zabrana približavanja, prvostepeni sud dostavlja, radi izvršenja, Jedinici za uslovnu slobodu, u roku od osam dana od dana pravosnažnosti.

Prilikom izvršenja mjere bezbjednosti iz stava 1 ovog člana, Jedinica za uslovnu slobodu:

- 1) poziva osuđenog radi obavljanja razgovora;
- 2) upoznaje osuđenog sa pravima i obavezama tokom izvršenja mjere bezbjednosti zabrana približavanja i upozorava ga o posljedicama nepoštovanja obaveza;
- 3) vrši kontrolu izvršenja mjere;
- 4) vrši uvid u dokumentaciju osuđenog (sudska odluka, nalazi i mišljenja doktora medicine i drugih stručnih lica, izvještaji centra za socijalni rad i dr.) i prikuplja druge potrebne podatke o osuđenom od drugih organa, institucija i organizacija;
- 5) sačinjava izvještaje o izvršenju te mjere i dostavlja ih policiji i državnom tužilaštvu;
- 6) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom.

Bliži način izvršenja mjere bezbjednosti iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

9. Udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje

Nadležnost za izvršenje

Član 153

Pravosnažnu odluku kojom je izrečena mjera bezbjednosti udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje, prvostepeni sud, bez odlaganja, dostavlja Jedinici za uslovnu slobodu i policiji.

Prilikom izvršenja odluke iz stava 1 ovog člana, policija će bez odlaganja udaljiti osuđenog, a Jedinica za uslovnu slobodu:

- 1) poziva osuđenog radi obavljanja razgovora;
- 2) upoznaje osuđenog o pravima i obavezama tokom izvršenja mjere bezbjednosti udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje i upozorava ga o posljedicama nepoštovanja obaveza;
- 3) vrši kontrolu izvršenja mjere;
- 4) vrši uvid u dokumentaciju o osuđenom (sudska odluka, nalazi i mišljenja doktora medicine i drugih stručnih lica, izvještaji centra za socijalni rad i dr.) i prikuplja druge potrebne podatke o osuđenom od drugih organa, institucija i organizacija;
- 5) sačinjava izvještaje o izvršenju mjere i dostavlja ih policiji i državnom tužilaštvu; i
- 6) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom.

Prilikom vršenja kontrole iz stava 2 tačka 3 ovog člana, Jedinica za uslovnu slobodu može, ukoliko je to potrebno, zatražiti pomoć policije, u skladu sa zakonom.

Bliži način izvršenja mjere bezbjednosti iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove.

10. Troškovi izvršenja mjera bezbjednosti

Troškovi izvršenja

Član 154

Sredstva za izvršenje mjera bezbjednosti obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore, u skladu sa posebnim zakonom.

V. OVLAŠĆENJA U OBAVLJANJU POSLOVA OBEZBJEĐENJA

1. Ovlašćenja

Vrste ovlašćenja

Član 155

Službenici obezbjeđenja u vršenju poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica i obezbjeđenja objekata, imovine i zaposlenih u Zavodu, u skladu sa ovim zakonom, izdaju upozorenja i usmene naredbe, upotrebljavaju fizičku snagu, ručni sprej sa nadražujućim dejstvom, službenu palicu, električni paralizator, sredstva za vezivanje, uređaj za izbacivanje mlazeva vode, hemijska sredstva, službene pse i vatreno oružje (u daljem tekstu: sredstva prinude) i vrše pretres zaposlenih u Zavodu i drugih lica koja ulaze u Zavod i njihovih vozila.

Sredstva prinude upotrebljavaju se samo ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za njihovu upotrebu.

Usmena naredba

Član 156

Službenik obezbjeđenja usmenom naredbom izdaje obavezna uputstva i zabrane i nalaže radnje za koje je ovim zakonom ovlašćen.

Upotreba sredstava prinude

Član 157

Sredstva prinude mogu se upotrijebiti kad je to neophodno da se spriječi bjekstvo zatvorenika, fizički napad, nasilje, samopovređivanje ili materijalna šteta, kao i kad zatvorenik odbija da postupi po usmenoj i drugoj naredbi u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Sredstva prinude mogu se upotrijebiti i u slučaju kad druga lica pokušaju da oslobode zatvorenika ili organizuju njegovo bjekstvo, nezakonito uđu u Zavod ili grubo naruše bezbjednost u Zavodu.

Srazmjernost upotrebe sredstava prinude

Član 158

Upotreba sredstava prinude mora biti srazmjerna potrebi zbog koje se preduzima.

Upotrebom sredstava prinude ne smiju se izazvati štetne posljedice veće od onih koje bi nastupile da ova sredstva nijesu primijenjena.

Sredstva prinude upotrebljavaju se uz minimum neophodne sile i, ukoliko je to moguće, postupno od najblažeg prema najtežem.

Između više sredstava prinude primijenije se ono kojim se svrha može postići sa najmanje štetnih posljedica.

Opravdanost i pravilnost upotrebe sredstava prinude

Član 159

Službenik obezbjeđenja će prije upotrebe sredstva prinude na to upozoriti lice prema kome sredstvo namjerava da upotrijebi, ako je to u datoj situaciji moguće.

Neposredno nakon primjene sredstva prinude, obavezan je ljekarski pregled lica prema kome je sredstvo prinude upotrijebljeno.

O upotrebi sredstva prinude službenik obezbjeđenja podnosi pisani izvještaj licu koje rukovodi zatvorom, koje je dužno da izvještaj, bez odlaganja, dostavi starješini Zavoda.

Izvještaj iz stava 3 ovog člana, podnosi se najkasnije 24 časa od upotrebe sredstva prinude i sadrži podatke o licu prema kome je upotrijebljeno sredstvo prinude, vremenu i mjestu upotrebe sredstva prinude, vrsti upotrijebljenog sredstva prinude i drugim činjenicama i okolnostima od značaja za ocjenu opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstva prinude.

Starješina Zavoda ocjenjuje opravdanost i pravilnost primjene sredstava prinude i ukoliko ocijeni da je službenik obezbjeđenja prekoračio ili nezakonito primijenio sredstva prinude, o tome sačinjava izvještaj koji, bez odlaganja, dostavlja Ministarstvu.

Evidencija i redovni izvještaj

Član 160

O upotrebi sredstava prinude Zavod, jednom mjesečno, dostavlja izvještaj Ministarstvu.

O upotrebi sredstava prinude u Zavodu se vodi posebna evidencija.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Postupanje po naređenjima

Član 161

Kad neposredni rukovodilac službenika obezbjeđenja naredi upotrebu sredstava prinude, službenik obezbjeđenja je dužan da postupi po tom naređenju, osim ukoliko bi njegovo izvršenje predstavljalo krivično djelo ili prekršaj.

Službenik obezbjeđenja dužan je da upozori neposrednog rukovodioca ako je naređenje iz stava 1 ovog člana suprotno zakonu ili drugom propisu ili ako bi njegovo izvršenje predstavljalo krivično djelo ili prekršaj.

Fizička snaga

Član 162

Upotrebom fizičke snage, u smislu ovog zakona, smatra se upotreba različitih zahvata borilačkih vještina ili njima sličnih postupaka na tijelu drugog lica, kojima je cilj odbijanje napada ili savladavanje otpora lica, uz nanošenje najmanje štetnih posljedica.

Napadom se smatra svaka radnja preduzeta da se napadnuti povrijedi ili liši života, da se nasilno uđe u Zavod ili prostor oko Zavoda u koji je ulaz zabranjen.

Otporom se smatra svako suprotstavljanje usmenim naredbama koje se može vršiti oglašavanjem ili zauzimanjem klečećeg, sjedećeg, ležećeg ili sličnog položaja (pasivni otpor) ili zaklanjanjem ili držanjem za lice ili predmet, otimanjem, stavljanjem u izgled da će se lice napasti ili preduzimanjem slične radnje (aktivni otpor).

Fizička snaga upotrebljava se u skladu sa pravilima vještine samoodbrane, a sa upotrebom fizičke snage prestaje se čim prestane napad ili otpor lica prema kome je upotrijebljena.

Ručni sprej sa nadražujućim dejstvom

Član 163

Ručni sprej sa nadražujućim dejstvom može se upotrijebiti ako su ispunjeni uslovi za upotrebu fizičke snage, osim u slučajevima pasivnog otpora.

Električni paralizator

Član 164

Električni paralizator može se upotrijebiti ako je upotreba blažih sredstava prinude bezuspješna, osim u slučajevima pasivnog otpora.

Službena palica

Član 165

Službena palica može se upotrijebiti ako je upotreba fizičke snage, ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom i električnog paralizatora bezuspješna ili ne garantuje uspjeh.

Udarci službenom palicom se ne nanose u predjelu glave, vrata, kičmenog stuba, grudnog koša, trbušnog zida, genitalija i zglobova, osim kao krajnja mjera.

Prema iznemoglim licima, licima sa teškim invaliditetom i trudnicama, palica se može upotrijebiti samo ako neko od tih lica vatrenim oružjem, oruđem ili drugim opasnim predmetom ugrožava život drugog lica.

Sredstva za vezivanje

Član 166

Sredstva za vezivanje mogu se upotrijebiti radi:

- 1) sprječavanja otpora lica ili odbijanja napada usmjerenog na zaposlenog u Zavodu ili drugo lice;
- 2) sprječavanja bjekstva zatvorenika;
- 3) onemogućavanja samopovređivanja ili povređivanja drugog lica.

Upotrebom sredstava za vezivanje smatra se vezivanje, po pravilu, ruku lica iza leđa.

Sredstvima za vezivanje smatraju se službene lisice, plastične zatege i druga za to namijenjena sredstva.

Uređaji za izbacivanje mlazeva vode

Član 167

Uređaji za izbacivanje mlazeva vode mogu se upotrijebiti samo prema grupi zatvorenika koja se ponaša tako da može izazvati nasilje.

Hemijska sredstva

Član 168

Hemijska sredstva mogu se upotrijebiti radi odbijanja napada i savladavanja otpora koji se ne mogu obezbijediti upotrebom fizičke snage, spreja sa nadražujućim dejstvom, električnog paralizatora i gumene palice; radi uspostavljanja narušene bezbjednosti i reda u zatvoru; radi istjerivanja lica koja se nezakonito nalaze u Zavodu ili prostoru oko Zavoda; za rješavanje talačkih situacija i u slučajevima kad su ispunjeni uslovi za upotrebu vatrenog oružja, u skladu sa ovim zakonom.

Hemijskim sredstvima smatraju se suzavci za kratkotrajnu upotrebu, koji po prestanku dejstva ne ostavljaju bilo kakve posljedice na psihofizičko i opšte zdravstveno stanje, kao i hemijske materije blažeg dejstva od suzavca.

Hemijska sredstva se mogu upotrijebiti samo u krugu Zavoda.

Službeni psi

Član 169

Službeni psi upotrebljavaju se za pronalaženje i otkrivanje opojnih droga i obavljanje patrolnih djelatnosti.

Službeni psi izuzetno se mogu upotrijebiti u slučajevima kad:

- 1) su u zatvoru narušeni bezbjednost i red u većem obimu;
- 2) su ispunjeni uslovi za upotrebu vatrenog oružja.

Vatreno oružje

Član 170

Službenik obezbjeđenja može upotrijebiti vatreno oružje samo ako je upotreba drugih sredstava prinude bezuspješna i kad je to nužno da se:

- 1) odbije neposredni napad kojim se ugrožava njegov život ili život drugog lica;
- 2) odbije napad na objekat u krugu Zavoda koji obezbjeđuje;
- 3) spriječi bjekstvo zatvorenika koji kaznu zatvora izdržava u prostorijama zatvorenog tipa;
- 4) prilikom sprovođenja ili obezbjeđenja spriječi bjekstvo zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora u trajanju od deset godina ili duže ili bjekstvo lica kome je određen pritvor za krivično djelo za koje mu se po zakonu može izreći kazna zatvora preko deset godina.

Pretres zaposlenih u Zavodu i drugih lica

Član 171

Službenik obezbjeđenja ne smije u Zavod unijeti stvari čije držanje i upotreba zatvoreniku nijesu dozvoljeni u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

Prilikom ulaska u Zavod vrši se pretres službenika obezbjeđenja i drugih zaposlenih u Zavodu, kao i drugih lica koja ulaze u Zavod i njihovih vozila.

Akt o vršenju poslova obezbjeđenja i primjeni ovlašćenja

Član 172

Bliži način vršenja poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica i obezbjeđenja objekata, imovine i zaposlenih u Zavodu i primjene ovlašćenja iz čl. 155 do 171 ovog zakona, propisuje Ministarstvo.

2. Zvanja, oprema i službena legitimacija Zvanja i oznake zvanja

Član 173

Službenici obezbjeđenja poslove iz člana 155 ovog zakona vrše u određenom zvanju.

Zvanja, oznake zvanja, kao i uslove za sticanje zvanja službenika obezbjeđenja, propisuje Vlada Crne Gore.

Uniforme, vozila, naoružanje i posebna oprema

Član 174

U vršenju poslova iz člana 155 ovog zakona, službenici obezbjeđenja nose uniformu, koriste vozila, naoružanje i posebnu opremu.

Izgled uniformi, vrste naoružanja, vozila i posebne opreme iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore.

Službena legitimacija i značka

Član 175

Službenici obezbjeđenja imaju službenu legitimaciju i službenu značku.

Službena legitimacija i službena značka izdaju se i starješini Zavoda, pomoćniku starješine Zavoda i licu koje rukovodi zatvorom.

Službenu legitimaciju i službenu značku izdaje Ministarstvo.

Sadržinu i obrazac službene legitimacije i izgled službene značke iz st. 1 i 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

3. Zasnivanje radnog odnosa Uslovi

Član 176

Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima, lice koje zasniva radni odnos za obavljanje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica u Zavodu mora ispunjavati i sljedeće posebne uslove, i to da:

- 1) ima posebnu psihofizičku sposobnost;
- 2) je dostojno za obavljanje poslova obezbjeđenja; i
- 3) ima položen stručni ispit za vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica.

Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva mogu se utvrditi i drugi posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa službenika obezbjeđenja.

Smatra se da nije dostojno za obavljanje poslova obezbjeđenja u Zavodu lice koje je pravosnažnom presudom osuđeno za krivično djelo iz koristoljublja ili nečasnih pobuda; lice koje je kažnjeno za prekršaj protiv javnog reda i mira sa elementima nasilja ili drugi prekršaj koji ga čini nedostojnim za obavljanje poslova obezbjeđenja; lice čije dosadašnje ponašanje, navike ili sklonosti ukazuju na nepouzdanost za obavljanje tih poslova.

Službenik obezbjeđenja zvanje može steći i bez položenog stručnog ispita iz stava 1 tačka 3 ovog člana, pod uslovom da taj ispit položi najkasnije u roku od jedne godine od dana zasnivanja radnog odnosa, odnosno od dana raspoređivanja.

Dostojnost iz stava 1 tačka 2 ovog člana, utvrđuju se provjerom u skladu sa aktom koji donosi Ministarstvo.

Način utvrđivanja psihofizičke sposobnosti iz stava 1 tačka 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Provjera psihofizičkih sposobnosti

Član 177

Provjera psihofizičkih sposobnosti službenika obezbjeđenja vrši se periodično, u skladu sa propisom iz člana 176 stav 6 ovog zakona.

Način zasnivanja radnog odnosa

Član 178

Službenik obezbjeđenja, kao i drugi službenik Zavoda, zasniva radni odnos na osnovu oglasa u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Priravnici

Član 179

Zavod na osnovu javnog oglasa može primiti u radni odnos jednog ili više pripravnika, radi obavljanja pripravničkog staža i osposobljavanja za samostalno vršenje poslova obezbjeđenja.

Pripravnički staž iz stava 1 ovog člana, traje 12 mjeseci.

Nakon obavljenog pripravničkog staža i uspješno završenih obuka u Zavodu pripravnik može zasnovati radni odnos bez javnog oglašavanja u skladu sa članom 178 ovog zakona.

4. Dužnosti i prava službenika obezbjeđenja

Poseban raspored rada

Član 180

Službenik obezbjeđenja dužan je da u obavljanju poslova radi po posebnom rasporedu rada koji uključuje:

- prekovremeni rad;
- rad u smjenama;
- rad subotom, nedjeljom, u dane praznika i druge neradne dane;
- rad noću;
- rad u dvokratnom radnom vremenu;
- pripravnost za rad;
- rad organizovan na poseban način.

U Zavodu će se uvesti rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad) ako se odgovarajućom organizacijom rada i rasporedom radnog vremena ne može osigurati bezbjednost, zdravstvena zaštita, tretman i ostvarivanje potrebnih radnih procesa prema zatvoreniku i pritvorenim licima.

Odlaganje ili prekidanje godišnjeg odmora

Član 181

Službeniku obezbjeđenja može se odložiti ili prekinuti korišćenje godišnjeg odmora radi izvršenja neodložnih službenih poslova.

Sindikalno, profesionalno i drugo organizovanje i djelovanje

Član 182

Službenik obezbjeđenja ima pravo na sindikalno, profesionalno i drugo organizovanje i djelovanje, u skladu sa zakonom.

Službenik obezbjeđenja ne smije u službenoj uniformi prisustvovati stranačkim i drugim političkim skupovima.

Troškovi sahrane

Član 183

Službenik obezbjeđenja koji u obavljanju poslova ili povodom obavljanja poslova obezbjeđenja izgubi život sahraniće se o trošku Ministarstva.

Troškovi iz stava 1 ovog člana su:

- 1) troškovi prevoza posmrtnih ostataka do mjesta sahrane;
- 2) putni troškovi za dva pratioca;
- 3) troškovi pogrebne opreme i grobnog mjesta, ako porodica poginulog nema grobno mjesto.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, porodici koju je službenik obezbjeđenja izdržavao pripada jednokratna novčana pomoć u iznosu od 24 njegove neto zarade, ostvarene u posljednjem mjesecu.

5. Disciplinska odgovornost službenika obezbjeđenja

Vrste povreda službene dužnosti

Član 184

Službenik obezbjeđenja disciplinski je odgovoran za povrede službene dužnosti.

Povrede službene dužnosti su lakše i teže.

Lakše povrede službene dužnosti

Član 185

Pored povreda službene dužnosti utvrđenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, lakše povrede službene dužnosti su:

- 1) nepropisno postupanje sa povjerenim sredstvima za rad;
- 2) neuljudan odnos prema građanima i saradnicima za vrijeme rada;
- 3) nenošenje ili neuredno nošenje službene uniforme, oružja i opreme;
- 4) neuredan lični izgled.

Disciplinske mjere za lakše povrede službene dužnosti

Član 186

Disciplinske mjere za lakše povrede službene dužnosti su:

- 1) pisana opomena;
- 2) novčana kazna koja se izriče za jedan mjesec, u iznosu do 20% zarade isplaćene za mjesec u kojem je učinjena lakša povreda službene dužnosti.

Disciplinske mjere za lakše povrede službene dužnosti izriče starješina Zavoda.

Protiv rješenja o izrečenoj disciplinskoj mjeri iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Ministarstvo o žalbi iz stava 3 ovog člana odlučuje u roku od 15 dana.

Protiv odluke Ministarstva može se pokrenuti upravni spor.

Teže povrede službene dužnosti

Član 187

Pored povreda službene dužnosti utvrđenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, teže povrede službene dužnosti su:

- 1) davanje podataka neovlašćenim licima;
- 2) preduzimanje ili nepreduzimanje bilo koje radnje kojom se onemogućava ili otežava funkcionisanje službe;
- 3) iznošenje neistinitih podataka o Zavodu;
- 4) odbijanje izvršenja službenog naređenja, neizvršavanje službenog naređenja ili omalovažavanje naređenja neposrednog rukovodioca ili lica koje rukovodi izvršenjem službenog zadatka, izdatog u vršenju ili povodom vršenja poslova;
- 5) samovoljno napuštanje radnog mjesta;
- 6) samovoljno napuštanje organizacione jedinice ili mjesta određenog za pripravnost;
- 7) izdavanje ili izvršavanje naređenja kojim se protivpravno ugrožava bezbjednost lica ili imovine;
- 8) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera za bezbjednost lica, imovine i povjerenih stvari;
- 9) svaka radnja, odnosno propuštanje radnje kojima se onemogućava, ometa ili otežava izvršavanje službenih zadataka;

- 10) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera i radnji od strane neposrednog rukovodioca, u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja, u vezi sa podnijetom pritužbom ili prigovorom na postupanje službenika obezbjeđenja;
- 11) ponašanje koje narušava odnose među službenicima, odnosno namještenicima Zavoda;
- 12) gubljenje službene legitimacije, gubljenje ili oštećenje oružja, opreme ili sredstava sa kojima je službenik obezbjeđenja zadužen ili ih koristi u obavljajući službenih zadataka;
- 13) unošenje ili pokušaj unošenja stvari čije unošenje nije dozvoljeno, u skladu sa ovim zakonom;
- 14) nepreduzimanje mjera ili nepružanje pomoći, u okviru svojih službenih obaveza, drugim državnim organima;
- 15) protivpravno pribavljanje lične ili imovinske koristi za sebe ili drugog u vezi sa službom;
- 16) izdavanje naređenja čije bi izvršenje predstavljalo krivično djelo;
- 17) prikrivanje izvršenja teže povrede službenih dužnosti od strane neposrednog rukovodioca;
- 18) svaki vid korupcije.

Na pokretanje disciplinskog postupka, vođenje disciplinskog postupaka, vrste disciplinskih mjera za teže povrede službene dužnosti i njihovo izricanje primjenjuje se zakon kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Obuka i stručno osposobljavanje

Član 188

Službenici obezbjeđenja dužni su da se stručno osposobljavaju i usavršavaju za vršenje poslova iz člana 155 ovog zakona.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u Zavodu.

Program stručnog osposobljavanja i usavršavanja i način provjere stručne osposobljenosti za vršenje poslova iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Posebno stručno osposobljavanje i usavršavanje

Član 189

Službenici obezbjeđenja imaju pravo i obavezu na posebno stručno osposobljavanje i usavršavanje u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Prestanak radnog odnosa po sili zakona

Član 190

Pored slučajeva prestanka radnog odnosa propisanih propisima o državnim službenicima i namještenicima i opštim propisima o radu, službeniku obezbjeđenja prestaje radni odnos, ako:

- 1) je prilikom zapošljavanja ili u toku rada utvrđeno da je dao lažne podatke o ispunjavanju uslova iz člana 176 ovog zakona;
- 2) su mu izrečene četiri disciplinske mjere za lakše povrede službene dužnosti u periodu od dvije godine, odnosno dvije disciplinske mjere za teže povrede službene dužnosti u periodu od jedne godine.

VI. KONTROLA IZVRŠENJA

Nadležnost ovlašćenog službenog lica

Član 191

Kontrolu izvršenja kazne zatvora, kazne zatvor od četrdeset godina i mjera bezbjednosti koje se izvršavaju u Zavodu vrši Ministarstvo, preko ovlašćenog službenog lica.

Obaveze ovlašćenog službenog lica

Član 192

U vršenju poslova iz člana 191 ovog zakona, ovlašćeno službeno lice može da:

- 1) pregleda prostorije u kojima borave zatvorenici i druge prostorije zatvora;

- 2) razgovara sa zatvorenicima radi utvrđivanja činjenica koje se odnose na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina;
- 3) vrši uvid u dokumentaciju koja se odnosi na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Zavod je dužan da ovlaštenom službenom licu obezbijedi uslove za nesmetano vršenje kontrole iz stava 1 ovog člana.

Izveštaj o izvršenoj kontroli

Član 193

O izvršenoj kontroli ovlašćeno službeno lice sačinjava izvještaj, a primjerak izvještaja dostavlja starješini Zavoda, radi upoznavanja.

U slučaju da su u izvještaju iz stava 1 ovog člana konstatovane nepravilnosti, starješina Zavoda je dužan da se o tome izjasni u pisanoj formi, u roku od tri dana od dana njegovog prijema.

Mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti

Član 194

Na osnovu izvještaja ovlašćenog službenog lica i izjašnjenja starješine Zavoda iz člana 193 ovog zakona, Ministarstvo nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Zavod je dužan da, bez odlaganja, postupi po nalogu iz stava 1 ovog člana.

Nadležnost Jedinice za uslovnu slobodu

Član 195

Kontrolu izvršenja kazne zatvora koja se izvršava u prostorijama u kojima osuđeni stanuje, kao i mjera bezbjednosti zabrana približavanja i udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje vrši Ministarstvo preko Jedinice za uslovnu slobodu, u skladu sa članom 128 stav 2 tačka 4, članom 152 stav 2 tačka 3 i članom 153 stav 2 tačka 3 ovog zakona.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 196

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 eura do 1000,00 eura kazniće se za prekršaj lice kome je izrečena mjera bezbjednosti obavezno liječenje alkoholičara i obavezno liječenje narkomana, ako se ne javi zdravstvenoj ustanovi u koju je upućen na liječenje ili izbjegne to liječenje nepridržavanjem određenoj terapiji ili napusti započeto liječenje (član 145 stav 3).

Ako se kažnjeno lice podvrgne obaveznom liječenju, izrečena kazna iz stava 1 ovog člana može se opozvati.

Član 197

Novčanom kaznom u iznosu od 800,00 eura do 15 000,00 eura kazniće se za prekršaj zdravstvena ustanova određena za izvršenje mjere bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi, obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi, odnosno obavezno liječenje alkoholičara ili obavezno liječenje narkomana ako bez opravdanog razloga odbije da primi lice koje je upućeno na liječenje (član 138 stav 1, član 143 stav 1 i član 146 stav 1).

Novčanom kaznom od 50,00 eura do 800,00 eura kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1 ovog člana.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 198

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Započeti postupci

Član 199

Postupci koji se odnose na pritužbe, upućivanje na izvršenje, odlaganje izvršenja kazni, prekid izvršenja kazni, disciplinsku i materijalnu odgovornost zatvorenika i disciplinsku odgovornost službenika obezbjeđenja započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po ovom zakonu.

Odložena primjena**Član 200**

Odredba člana 9 stav 2 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na prostorije otvorenog tipa primjenjivaće se nakon jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredba člana 74 ovog zakona koja se odnosi na porodične posjete u posebnim prostorijama primjenjivaće se nakon jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja**Član 201**

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o izvršenju krivičnih sankcija ("Službeni list RCG", br. 25/94, 69/03 i 65/04 i "Službeni list CG", broj 32/11).

Stupanje na snagu**Član 202**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 23-1/15-11/14

EPA 820 XXV

Podgorica, 26. jun 2015. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.